

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Полтавська державна аграрна академія
Освітня програма	37269 Агрономія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	201 Агрономія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	27
Повна назва ЗВО	Полтавська державна аграрна академія
Ідентифікаційний код ЗВО	00493014
ПІБ керівника ЗВО	Аранчій Валентина Іванівна
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.pdaa.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/27>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	37269
Назва ОП	Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедри факультету агротехнологій та екології: захист рослин, землеробства і агрохімії ім. В.І.Сазанова, екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, рослинництва, селекції, насінництва і генетики
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	36003, м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	169617
ПІБ гаранта ОП	Поспелов Сергій Вікторович
Посада гаранта ОП	Завідувач кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	sergii.pospelov@pdaa.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(095)-121-32-18
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Агрономічний факультет, найстаріший в академії, має глибокі традиції підготовки фахівців через аспірантуру з 30-х років 19 століття. Тільки на кафедрі землеробства і агрохімії, яка носить ім'я відомого організатора науки та дослідної справи, - В.І.Сазанова, за цей період було підготовлено більше 50 кандидатів та докторів наук (<https://www.pdaa.edu.ua/content/istoriya-kafedry-zemlerobstva-i-agrohimiyi>). Науковий потенціал та потужний науково-педагогічний потенціал факультету дав змогу проводити підготовку здобувачів вищої освіти до третього (освітньо-наукового) рівня відповідно до вимог прийнятого у 2014 році закону «Про вищу освіту».

Після того, як в 2016 році Кабінет Міністрів України Постановою № 261 від 23.03.2016 затвердив «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії і доктора наук», була створена група забезпечення, яка включала адміністративний склад ЗВО та фахові НПП. Саме вони, після консультацій та обговорень з науково-виробничими організаціями, провідними виробниками, міжнародними компаніями, розробили відповідну програму.

В результаті в 2016 році ОП підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 201 «Агрономія» була затверджена вченою радою академії (протокол №19 від 12 квітня 2016 р.) (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4192/onp201agronomiya2016.pdf>). Підготовку докторів філософії за спеціальності 201 Агрономія на факультеті агротехнологій та екології відбувається з 2016 р. згідно до наказу МОН України №523 від 18.05.2016 р.

В 2019 р. було введено «Положення про аспірантуру та докторантуру Полтавської державної аграрної академії» (затверджено вченою радою академії, протокол від 19 грудня 2019 р № 10), яке визначало основні завдання та функції аспірантури відповідно до нових вимог (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6161/polozhennya-pro-aspiranturu-i-doktoranturu-2020-ostanni-1.pdf>). У 2020 році ОП була переглянута, перероблена та вдосконалена з метою кращої реалізації завдань науки і виробництва, більш якісної підготовки фахівців (затверджено вченою радою академії, протокол від 07 лютого 2020 р № 13, Наказ 17.02.2020 №23). При цьому були враховані побажання стейкхолдерів, вимоги роботодавців, особливості індивідуальних траєкторій залежно від тематики виконання досліджень.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців
			ОД	ОД
1 курс	2020 - 2021	22	17	0
2 курс	2019 - 2020	25	18	0
3 курс	2018 - 2019	9	8	0
4 курс	2017 - 2018	16	12	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	20022 агрономія 28369 Агрономія
другий (магістерський) рівень	19055 еколого-економічне рослинництво 28383 Еколого-економічне рослинництво 28384 Насінництво та насіннезнавство 29570 Насінництво і насіннезнавство 31563 Екологічне рослинництво 19823 насінництво та насіннезнавство
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	37269 Агрономія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	73652	38640
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	73652	38640
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	2291	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>onp-201-agronomiya-2020-new.pdf</i>	COso6dKZnwsXnrc6FHjmsfXgj8/johUZ5YlpUrtg2/g=
Навчальний план за ОП	<i>НП20.pdf</i>	oECLnOFJt68JLdDZItEwGOw4CEnRJRn4ZKu4ENb92w=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>recenziya-1.pdf</i>	H1t5xm3xfIZdxBwfDByxK/xUGriwpc5giycdICgY2uU=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>recenziya-2.pdf</i>	gX1kUMfeFOAbTZtFqHknbnxQ2QafJtWaAhuXQOstB+U=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Цілями ОНП Агрономія спеціальності 201 «Агрономія» є формування у здобувачів третього рівня вищої освіти науково-професійних компетентностей, необхідних для науково-дослідницької діяльності та широкого впровадження сучасних технологій дослідження в агрономії як сучасної галузі. Основою моделі підготовки фахівців третього рівня вищої освіти за вказаним напрямком стали історичні особливості ведення аграрного виробництва у Центральній Україні, до якої входить Полтавський регіон. Характерними відмінностями ОНП є надання поглиблених теоретичних знань, науково-практичних навичок в напрямку органічного землеробства, стабільного рослинництва на засадах агроекології. В регіоні більше 40 років успішно функціонують унікальні сільськогосподарські підприємства – виробники органічної продукції (ПП «Агроекологія», ФГ «Ярошенко», ТОВ «Арніка Органік» та ін.), що створює активне дослідницьке середовище. ПДАА давно і плідно співпрацює з Полтавською ДСГДС ім. М.І.Вавилова ІС і АПВ НААН, Дослідною станцією лікарських рослин ІАІП НААН України, де поглиблено досліджують різні аспекти вирощування екологічно безпечної продукції, де є науковий та практичний потенціал для формування науково-практичних компетентностей. В ПДАА вже більше 50 років функціонує науковий підрозділ з селекції сільськогосподарських культур з науково-технічною базою для підготовки фахівців. Наявність потужного наукового потенціалу з зазначених напрямків, висококваліфікованих НПП, матеріально-технічної бази, акредитованих лабораторій, робить указану ОНП унікальною.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Згідно Концепції освітньої діяльності ПДАА, Стратегії розвитку Полтавської державної аграрної академії на період до 2025 року: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/strategiyarozvytku2020-2025.pdf>, та Перспективного плану розвитку ПДАА на період до 2025 р.: <https://drive.google.com/file/d/1ZuvgW5D21Erncnf7DFwg2GEYstfoFtt/view> цілі ОНП Агрономія цілком відповідають місії і стратегії ПДАА і спрямовані на підготовку сучасних висококваліфікованих фахівців, спроможних реалізувати себе у регіональному, державному та міжнародному освітньому і дослідницькому просторі. Місія ПДАА полягає у створенні, збереженні, примноженні і поширенні знань шляхом забезпечення високої якості підготовки фахівців, в тому числі в аграрно-продовольчій, природничій галузях; передбачає забезпечення студентоцентрованого підходу до навчання. Очевидно, що цілі ОНП Агрономія та її змістовне наповнення у повній мірі відповідає місії ПДАА.

**Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми**

Інтереси здобувачів вищої освіти щодо цілей та програмних результатів навчання були враховані шляхом опитування: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeWoaQqDfJyTFrxozpCXqgC7zJI8cMATuSv_xLNEwQSsEa-1g/viewform Проведення щорічних зустрічей, круглих столів та інших заходів за участі ЗВО: <https://www.pdaa.edu.ua/news/kruglyy-stil-na-temu-obgovorennya-suchasnyh-vymog-mon-shchodo-pidgotovky-zdobuvachiv-vyshchoyi> дозволяє виявити проблемні питання за виконання сучасних вимог МОН щодо підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії спеціальності 201 Агрономія. ЗВО має зворотній зв'язок із випускниками аспірантури минулих років, які високо оцінюють науковий потенціал факультету, наукові традиції та тісну плідну співпрацю з науково-дослідними установами області, що дозволяє здійснювати підготовку здобувачів на високому рівні.

- роботодавці

Роботодавці залучені до процесу формування ОНП, згідно сучасним вимогам ринку праці, вносять пропозиції щодо підготовки фахівців. <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6964/zdorvppagroekologyya2019.pdf> . За результатами таких зустрічей проводиться перегляд ОНП Агрономія, реалізуються пропозиції щодо розвитку професійних навичок майбутніх фахівців <https://www.pdaa.edu.ua/content/spivpracya-zi-steykholderamy-na-kafedri-zemlerobstva-i-agrohimiyi-imeni-v-i-sazanova> У ході реалізації ОНП було одержано позитивні рецензії (відгуки) від голови СФГ «Дослідне», кандидата сільськогосподарських наук Мокляка В.Я., директора Дослідної станції лікарських рослин ІАІП НААН України, кандидата сільськогосподарських наук Устименко О.В.

- академічна спільнота

Академічна спільнота розглядається як стейкхолдери у визначенні цілей, формуванні компетентностей та результатів навчання. До обговорення залучаються провідні НПП ПДАА, члени ради факультету агротехнологій та екології, здобувачі вищої освіти, інші внутрішні стейкхолдери. Найбільш обґрунтовані пропозиції є основою для подальших змін та редагувань ОНП (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-zemlerobstva-i-agrohimiyi-im-visazanova/radaf-tuonpaspiranturaagronomiya.pdf>; <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6964/onpaspirantyobgovorennya.pdf>). У ході реалізації ОНП було одержано позитивні рецензії (відгуки) від здобувачів Рожко І.І., Здора В.М., які висловлювали пропозицію більшу увагу приділяти сучасним методам та програмам обробки наукових даних та їх подальшій інтерпретації, що було в подальшому враховано.

- інші стейкхолдери

Академією укладені договори, угоди та меморандуми на співпрацю з провідними науковими установами України (<https://www.pdaa.edu.ua/content/dogovory-pro-spivrobitnytstvo-z-naukovo-doslidnyu-ustanovamy-fakultetu-agrotehnologiy-ta>), які дають можливість здобувачам звертатися до них та спільно реалізовувати наукові програми, використовувати обладнання, ресурси польових стаціонарів, бібліотеки цих установ. Наприклад, на підставі договору про співпрацю аспірант Дековець В. проводить оцінку якості садивного матеріалу міскантусу в Інституті біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України. Крім того, з.в.о. беруть участь у конференціях, семінарах, круглих столах, що дає можливість публічного обговорення результатів дослідження і покращує якість підготовки здобувачів. Вказане реалізується під час проведення наукових, науково-практичних заходів в інституті рослинництва ім. В.Я.Юр'єва НААН України, Інституті агроєкології і природокористування НААН України, Дослідній станції лікарських рослин ІАІП НААН України та інших установ, де здобувачі приймають участь.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Постійний і динамічний розвиток аграрного в-ва, особливо в Полт обл, яка традиційно орієнтована на с.-г. в-во, потребує висококваліфікованих кадрів із сучас. наук. підходами до в-ва. Аграрні виробники все більше застосовують наук. технології і техніку, яка потребує нові підходи та управлінські рішення. Тому фахівці повинні у повній мірі володіти сучасними методами і методиками, постійно удосконалюватися та розвиватися. ОНП Агрономія дає змогу формувати у здобувачів поглиблені теоретичні знання та науково-практичні навички в напрямках, які актуальні на сучасному ринку – це органічне землеробство та стабільне рослинництво. Цей напрямок стрімко розвив на ринку праці, потребує фахівців відповідних навичок та компетенцій. Для надання допомоги з.в.о. і випускникам академії у плануванні професійної кар'єри в академії функціонує «Відділ сприяння працевлаштуванню студентів і випускників»: <https://www.pdaa.edu.ua/content/viddil-spruyannya-pracevlashtuvannyyu-studentiv-i-vypusknnykiv>, є тісна співпраця ПДАА із Департаментом агропромислового розвитку ПолтОДА, с.-г. підприємствами та ін. роботодавцями: <https://www.pdaa.edu.ua/content/viddil-spruyannya-pracevlashtuvannyyu-studentiv-i-vypusknnykiv>, щорічно проводиться «Ярмарка вакансій» <https://www.pdaa.edu.ua/news/v-akademiyi-vidbuvsvya-yarmarok-vakansiy>. ПРН ОНП досягаються за рахунок потужної МТБ, відображають актуальність професії та у повній мірі відповідають тенденції розвитку спеціальності у регіональному розрізі та на рівні країни.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

У зв'язку із введенням нових технологій вирощування с.-г. культур, скороченням ротації сівозмін, діджиталізації виробництва галузь рослинництва потребує інноваційних підходів, що досягається інтегральною компетентністю ОНП. Вона полягає у здатності з.в.о. розв'язувати складні наукові задачі та проблеми, включно з прийняттям рішень щодо відбору даних та вибору методів досліджень для вивчення агрономічних наук (відповідно до спеціалізації) у різних просторово-часових масштабах із використанням комплексу міждисциплінарних даних, в умовах глобальної інформатизації. Цьому сприяє те, що з.в.о. мають можливість реалізовувати свою траєкторію досліджень в ПП «Агроєкологія», ТОВ «Білагро», ТОВ «Арніка Органік», СФГ «Ярошенко» та ін. успішними виробниками с.-г. продукції на основі органічних та новітніх агротехнологій їх вирощування; Дослідна станція лікарських рослин ІАІН НААН, Устимівська дослідна станція інститут рослинництва ім. В.Я.Юр'єва НААН, усі вони потребують фахівців для послідуного власного розвитку. Цілі ОНП гармонійно перекликаються з програмою розвитку та підтримки аграрного комплексу Полтавщини за пріоритетними напрямками на період до 2027 року (<http://apk.adm-pl.gov.ua/ogoloshennya/programa-rozvitku-ta-pidtrimki-agrarnogo-kompleksu-poltavshchini-za-prioritetnimi>). Тому, на основі вищевказаного, та з урахуванням аграрного спрямування Полтавської області цілі та програмні результати навчання за ОНП тісно поєднані із галузевим та регіональним контекстом.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання за ОНП Агрономія враховано досвід аналогічних ЗВО:

- іноземних: <https://www.pdaa.edu.ua/content/zvyazky-z-inozemnymu-krayinamy>. Особлива увага приділялась досвіду, набутого під час реалізації з 1999 р. спільного проекту Темпус-Тацис з німецьким Університетом Хоенхайм та австрійським Університетом польових культур (<https://www.pdaa.edu.ua/content/proekty-tempus>).

- українських: Вінницького АНУ, Сумського АНУ, Дніпровського державного аграрно-економічного університету, Поліського національного університету, Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва, Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН та ін.

У результаті проведеного аналізування та обговорення нами були використані кращі практики освітніх та освітньо-наукових програм. Зокрема, важливими пріоритетами європейських програм є оптимізація науково-навчальної роботи, студентоцентризм, набуття студентами навичок «soft skills». Українські ОПП та ОНП в більшій мірі орієнтовані на фахові компетентності, що вимагають реалії сьогодення з урахуванням потреб ринку праці. ОНП, що акредитується, враховує вищезазначені складові, містить оновлені ПРН, дозволяє сформувати науково-практичні навички органічного землеробства, стабільного рослинництва, що робить її більш конкурентноспроможною в сучасних умовах.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

На даний час наявний лише Проект стандарту вищої освіти України рівня доктора філософії, галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності 201 Агрономія (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/proekty%20standartiv%20vishcha%20osvita/2018/11/28/201-agronomiya-doktor-filosofii-26112018.doc>).

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Програмні результати навчання (ПРН), визначені ОНП (розроблена на основі проекту Стандарту ВО України в 2019 р.), відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>) для третього циклу вищої освіти Європейського простору (восьмий рівень Національної рамки кваліфікацій). Згідно вимог Національної рамки кваліфікації, здобувач даного рівня освіти повинен розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Здобувач повинен уміти, володіти:

- концептуальними та методологічними знаннями в галузі, чи на межі галузей знань або професійної діяльності. Це досягається ПРН1, ПРН2;

- спеціалізованими вміннями/навичками і методами, необхідними для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики, що досягається ПРН8, ПРН9, ПРН17-ПРН21;

- започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності. Це передбачено ПРН4, ПРН6;

- критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї, що досягається ПРН5, ПРН7;

- спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому, що реалізується у ПРН10, ПРН11;

- використовувати академічну українську та іноземні мови у професійній діяльності та дослідженнях. Це передбачено ПРН12, ПРН13;

- демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну доброчесність, послідовну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності, що реалізується ПРН14, ПРН16;

- здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, що передбачено ПРН15.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

60

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

44

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

16

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОНП у повній мірі збігається з предметною областю спеціальності 201 Агрономія та полягає у набутті з.в.о. усіх необхідних знань, умінь та навичок для підготовки висококваліфікованого та конкурентоспроможного фахівця у галузі аграрних наук та передбачає також приймати з.в.о. компетентні самостійні рішення, вирішувати комплексні агрономічні проблеми, здійснювати оригінальні наукові дослідження, на основі отриманих інновацій – проводити трансфер технологій та здійснювати науково-педагогічну діяльність. Метою ОНП є: підготовка висококваліфікованого та конкурентоспроможного фахівця у галузі аграрних наук, здатних приймати компетентні самостійні рішення, вирішувати комплексні агрономічні проблеми, здійснювати оригінальні наукові дослідження та проводити науково-педагогічну діяльність.

Теоретичний зміст предметної області – це прикладні наукові дослідження в сфері агрономії: агроекології, землеробства, рослинництва селекції. Практичний зміст ОНП, з урахуванням філософських, соціально-економічних, логіко-теоретичних, духовно-етичних та методологічних основ, сучасних технологій, методів та засоби навчання враховує особливості вирішення актуальних проблем шляхом здійснення наукових досліджень через призму сучасних досягнень в аграрній галузі, що у повній мірі відповідає предметній області спеціальності 201 Агрономія, та враховує загальні та фахові компетентності ОНП. Це дозволить ЗВО набути комплексних знань у педагогічній діяльності для організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.

Логічна послідовність компонентів ОНП поєднує обов'язкові та вибіркові ОК, наповнення яких, окрім теоретично-практичної навчальної складової містить необхідний інструментарій та обладнання, що використовується для забезпечення достатнього рівня одержання з.в.о. програмних результатів навчання. Практична підготовка забезпечує набуття з.в.о. практичних навичок для проведення наукових досліджень та науково-педагогічну діяльність на високому рівні. ОНП реалізується та охоплює наступні напрями: органічне землеробство, стабільне рослинництво, агроекологію. Визначені компетентності та ПРН, що відповідають предметній області спеціальності 201 Агрономія реалізуються через зміст освітніх компонентів ОНП:

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6157/onp-201-agronomiya-2020-new.pdf>

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

З.в.о. у ПДАА реалізують можливість формування інд. освітньої траєкторії через обрання теми досліджень, наукового керівника, вільний вибір навчальних дисциплін, що передбачено пунктом 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту», а саме: «...вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти". При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу. Інд. освітня траєкторія ЗВО забезпечується «Положення про забезпечення права на вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в Полтавській державній аграрній академії <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprovbybirzvoid16grudnya2020rno256.pdf>

Формування індивідуальної освітньої траєкторії передбачає анкетування ЗВО

(<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSc8nWkg6UePoBSTHZP7Tffm7yZYqjp-QR5oSoPArr8aG6iqg/closedform>), на основі якого проводиться відбір навчальних дисциплін за власним бажанням здобувача, відміткою їх у інд. навч. плані, з урахуванням обсягу навчального навантаження, та самостійної роботи з.в.о. з кожної дисципліни навчального плану та системи оцінювання.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Право на вибір з.в.о. навчальних дисциплін реалізується відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавській державній аграрній академії»

(https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces15042020_1.pdf) та «Положення про забезпечення права на вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в Полтавській державній аграрній академії»

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprovbybirzvoid16grudnya2020rno256.pdf>). Згідно

яких мають право на вибір навчальних дисциплін для більш глибокого опанування ОК і набуття програмних результатів навчання, реалізації потреб виробництва тощо. Вибіркова частина ОНП становить 16 кредитів ЄКТС. З.в.о. реалізують своє право вибору навчальних дисциплін впродовж першого курсу після зарахування до аспірантури, з погодженням з науковим керівником, аспірантурою і докторантурою та з урахуванням спрямування наукової роботи. Обрані НД стають обов'язковими для вивчення.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка за ОНП включає практичні заняття за ОК та практику. ОНП передбачає практичну підготовку аспірантів на основі: «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>) та «Положення про педагогічну практику здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук в Полтавській державній аграрній академії» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6161/polozhennya-pro-ped-praktyku.pdf>). Педагогічна практика з.в.о. є обов'язковою складовою підготовки фахівців спеціальності 201 Агрономія та здійснюється як на базі ПДАА.

Основна мета проходження практики – закріплення знань, умінь і навичок, набутих з.в.о. під час опанування ОК ОНП, формування компетентностей майбутнього фахівця АПК. Педагогічна практика дозволяє досягати: ПРН4, ПРН 10, ПРН 15.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

На основі індивідуально-психологічних відмінностей з.в.о., їхніми проявами у діяльності та спілкуванні ОНП дозволяє з.в.о. набути соціальних навичок (soft skills). Цьому сприяє Психологічна служба ПДАА (<https://www.pdaa.edu.ua/content/psychologichna-sluzhba-poltavskoyi-derzhavnoyi-agrarnoyi-akademiyi>), що є структурним підрозділом академії, який створено за наказом ректора № 280 від 21.11.2013 р. для здійснення соціально-психологічного супроводу освітньо-виховного процесу в академії та створення комфортних умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів вищої освіти, збереження їх психологічного здоров'я, надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки всім учасникам освітнього процесу.

В освітньому процесі ОНП застосовуються форми та методи навчання, які сприяють набуттю соціальних навичок з.в.о. на основі: креативного й гнучкого мислення, навичок комунікації, нетворкінгу, здатність працювати у команді та самостійно, керування науковими проектами, та ін.

(<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6965/prezentaciya-beznazvy.pdf>) Це досягається за вивчення дисциплін: філософія науки, педагогіка вищої школи, бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність, англійська мова для науковців та під час проходження педагогічної практики (ПРН10, ПРН 12, ПРН 13, ПРН15). Необхідність набуття ЗВО навичок soft skills зумовлено розвитком інтернет-комунікації наукового простору, посилення вимог кваліфікації працівника на ринку праці, що досягається результатом вивчення складових ОНП Агрономія.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

На сьогодні відсутній професійний стандарт, у зв'язку з чим керуються Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій» (наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 із змінами відповідно до наказу Мінекономрозвитку України № 923 від 16.08.2012). Компетентності і програмні результати навчання сформовані згідно Національної рамки кваліфікації України.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

В ПДАА на підставі регламентуючих документів: «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавській державній аграрній академії»

(<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennya-proorganizaciyusamostiynoyiroboty16-04vakulenko.pdf>), «Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти Полтавської державної аграрної академії»

(<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/proorganizaciyusamostiynoyiroboty16-04vakulenko.pdf>), «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук в Полтавській державній аграрній академії» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6161/polozhennya-pro-pidgotovku-zvo-doktora-filosofiyi-osn.pdf>), «Положення про освітню (освітньо-професійну, освітньо-наукову) програму в Полтавській державній аграрній академії»

(<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoprp2020.pdf>). Розроблено і впроваджено загальні підходи щодо розподілу окремих освітніх компонентів в кредитах ЄКТС із реальним навантаженням з.в.о. (в т.ч. самостійною роботою).

У навчальному плані на дисципліні відводиться 1710 годин, з них аудиторні заняття 616 годин (36,02%) та 1094 годин (63,98%) – самостійна робота. Серед аудиторних занять частка лекцій становить 44,81%, а практичних і лабораторних робіт 55,19%. Після завершення вивчення навчальної дисципліни відбувається анкетування здобувачів вищої освіти що дозволяє з'ясувати, чи вистачає їм часу на самостійну роботу.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється в рамках ОНП Агрономія.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Правила прийому на навчання та вимоги до вступників до аспірантури згідно ОНП наведено за посиланням:

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6520/dodatok10.pdf>

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/1882/pravya-pryyomu-do-aspirantury-ta-doktorantury-dodatok-10-28-05-20-2.pdf>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Результати складання вступних іспитів оцінюються за 100-бальною системою. Вступний іспит з іноземної мови передє вступному випробуванню зі спеціальності.

Конкурсний бал для вступу розраховується за формулою: $KB = P1 \times K1 + P2 \times K2 + P3 \times K3$, де KB – конкурсний бал; P1 – результати іспиту зі спеціальності (в обсязі відповідної програми освітнього рівня магістра з відповідної спеціальності); P2 – результати іспиту з іноземної мови (за вибором вченої ради Академії) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Вступник, який підтвердив свій рівень знання іноземної мови дійсним сертифікатом тестів не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом; P3 – результати реферату зі спеціальності

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/1882/pravya-pryyomu-do-aspirantury-ta-doktorantury-dodatok-10-28-05-20-2.pdf>;

У формулі обрахунку введено P2, що передбачає знання аспіранта іноземної мови згідно рекомендацій стейкхолдерів. Програми фахових вступних випробувань до вступу в аспірантуру розробляються провідними фахівцями за участю членів робочої групи і групи забезпечення спеціальності, щорічно переглядаються, оновлюються враховуючи особливості ОНП https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2952/programma-aspirantura-agronomiya-2020_0.pdf.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання здобувача в інших закладах вищої освіти регламентується «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук в ПДАА»

(<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6161/polozhennya-pro-pidgotovku-zvo-doktora-filosofiyi-osn.pdf>),

«Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА»

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnyy-procesu-v-pdaa.pdf>, «Положенням

про відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення здобувачів вищої освіти в Полтавській державній аграрній академії»

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennya-pro-vidrahuvannya-pereryvannya-navchannya-povnyennya-ta-perevedennya-zdobuvachiv-vishchoy-osvity-v-poltavskiy-derzhavniy-agrarniy-akademiyi.pdf>

Процедура визнання та перерахування навчальних здобутків здобувачів вищої освіти здійснюється на основі обсягів ЄКТС, які узгоджуються згідно навчальних планів. При цьому зміст та обсяг навчального навантаження ґрунтується на співставленні результатів навчання досягнутих з.в.о. Перерахування результатів навчання може здійснюватись на основі академічної довідки, додатку до документа про вищу освіту чи програми академічної мобільності, що висвітлено за посиланням:

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6611/polozhennya-pro-mobilnist-pdaa.pdf>

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

На сьогодні практики застосування вказаних правил на відповідній ОНП не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

В межах роботи із популяризації «Цілей сталого розвитку» розглядаються питання навчання, отриманих у неформальній освіті <https://www.pdaa.edu.ua/news/spivprasya-z-mizhnarodnymu-proektamy-prodov...> У контексті запровадження принципу неперервної освіти або освіти впродовж життя, який займає особливе місце серед принципів сталого розвитку в ПДАА, розроблено «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавської державної аграрної академії (нова редакція)»

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoporyadokvyznannyarezultativnavchannyanabutyhuneformalniytainformalniyosvitizdobuvacham.pdf> Інформація надається наук. керівником, зав. аспірантурою і докторантурою.

Щодо НПП, то у разі підвищення кваліфікації шляхом неформальної освіти пед., НПП подається сертифікат чи інший документ про результати підвищення кваліфікації у супроводі із заявою на голову вченої ради факультету агротехнологій та екології. Рішенням засідання вченої ради приймається рішення про зарахування результатів підвищення кваліфікації; невизнання результатів підвищення кваліфікації.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Згідно розпорядження від 22 лютого 2021 № 102, була створена комісія про перезарахування результатів навчання, набутих у інформальній освіті з.в.о. 2 курсу ОНП Агрономія Панченко К.С. і Кобилинської О.М. Рішенням засідання кафедри рослинництва (від 25 січня 2021, № 7), за результатами розгляду наданих здобувачами документів, було визнано результати, набуті під час інформальної освіти із опрацювання тем об'ємом 0,8 кредитів ЄКТС, в тому числі "Напрями підвищення рівня конкурентоспроможності агропродовольчої продукції в Україні", встановлена їх відповідність із компетенціями, що формуються частиною освітнього компонента "Стабільне рослинництво"

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Форми і методи навчання і викладання ОНП сприяють досягненню заявлених цілей за ПРН, що наведено у робочих програмах, навчальному контенті ОК та силабусах (<https://www.pdaa.edu.ua/content/specialnist-agronomiya-aspirantura>). Форми навчання НПП обирають відповідно до змісту ОК: лекції, практичні, лабораторні заняття, самостійна робота.

НПП використовують різноманітні методи навчання та викладання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, експериментальний, проблемний, евристичний, дослідницький, творчий, методи стимулювання інтересу до навчання: екскурсії, навчальні дискусії тощо: <https://www.pdaa.edu.ua/news/poyednannya-naukovyhdoslidzen-i-navchalnogo-procesu-zdobuvachiv-vyshchoyi-osvity-stupenya>

Застосування зазначених методів навчання з.в.о. у КНМЗНД сприяють досягненню програмних результатів навчання: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoprokmmznd2020r.pdf>

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/rpndpolozhennya2020.pdf>

https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/rekomendaciyisyabusonovlenyy704_1.pdf

Під час реалізації освітнього процесу на ОНП Агрономія використовують сучасні освітні технології та методи навчання, що набулі НПП за проходження курсів підвищення кваліфікації

(<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennya-pro-pidvyshchennya-kvalifikaciyi-z-dodatkamy-22.pdf>).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентрований підхід покладено в основу стратегії розвитку ПДАА, побудови освітніх програм згідно «Положення про організацію освітнього процесу ПДАА»

(https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproosvitniyproces15042020_1.pdf) та «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАА»

(<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyaoprossystemuvnutrishnogozabezpechennayakostivyshchoyiosvityvpdaa.pdf>)

Враховано потреби здобувачів на основі: гнучкості навчального процесу, можливості внесення в нього змін, наявності вибіркового дисциплін, взаємоповага та допомога НПП, тісна співпраця з омбудсменом учасників освітнього процесу <https://www.pdaa.edu.ua/news/zustrich-aspirantiv-doktorantiv-i-zdobuvachiv-naukovogo-stupenya-iz-ombudsmenom-uchasnykiv>, взаємоповага між здобувачем і викладачем; своєчасне реагування на запити здобувачів.

НПП обирають форми і методи навчання таким чином, щоб максимально розкрити можливості з.в.о., врахувати його індивідуальні психологічні та вікові особливості. Методи викладання ОК за ОНП Агрономія відповідають диференціації та індивідуалізації навчання, особливо під час карантинних обмежень. Зазначене свідчить про студентоцентрований підхід до навчання.

Анкетування здобувачів вищої освіти поєднують нагальні питання що стосуються комфортності та якості навчання і викладання: <https://www.pdaa.edu.ua/content/opytuvannya>

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Методи навчання за ОНП Агрономія у повній мірі дають можливість реалізовуватися майбутнім фахівцям. Перш за все це простежується під час максимально прозорого та об'єктивного вибору тематик наукових досліджень. Також враховується побажання членів групи забезпечення спеціальності, навчального відділу, відділу інтелектуальної

власності та відділу моніторингу та забезпечення якості освіти ПДАА, а також НПП. На основі обговорення виокремлюють форми та методи викладання навчальних дисциплін спеціальності. При цьому враховуються усі принципи академічної свободи та автономії закладу вищої освіти з урахуванням обізнаності НПП, рівня підготовки, компетентностей, досвіду та наукових напрацювань, творчої свободи. НПП обирають методи викладання відповідно до ОК та особливостей з.в.о. Окрім цього при академії діє студентське самоврядування та Рада молодих учених: <https://www.pdaa.edu.ua/content/rada-molodyh-vchenyh>. Їхня діяльність визначається положенням: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2307/polozhennya-pro-radu-molodyh-vchenyh-pdaa.pdf> НПП має можливість викладати навчальні дисципліни з урахуванням власних наукових напрацювань, пропонувати інноваційні методи, застосовувати власне, нове наповнення до них без зовнішнього втручання.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Учасникам ОП своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей та змісту навчання, що викладена у ОНП Агронімія спеціальності 201 Агронімія: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6157/onp-201-agronomiya-2020-ostatochna.pdf>

Програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання в межах освітніх компонентів наведено в силабусах навчальних дисциплін (<https://www.pdaa.edu.ua/content/zmist-pidgotovky-zvo-za-tretim-osvitno-naukovym-rivnem-vyshchoyi-osvity-stupenya-doktor>). НПП на першому занятті ознайомлює з.в.о. з цілями, програмними результатами навчання, структурою навчальної дисципліни, критеріями оцінювання, формами і строками поточного та підсумкового контролю, рекомендованими джерелами інформації тощо.

Інформацій про зміст навчання відображується в ОНП, в розрізі ОК – в РПНД та силабусах.

На сайті академії представлено проєкт ОНП, освітню програму, навчальні плани, перелік дисциплін та їх анотації, графік навчального процесу, ознайомитись із змістом НД <https://moodle.pdaa.edu.ua>

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Гармонійне поєднання навчання і наукових досліджень під час реалізації ОНП відбувається за участі з.в.о. у наступних заходах:

1. Виїзних засідань на дослідні ділянки факультету АТЕ: <https://www.pdaa.edu.ua/news/praktychni-aspekty-naukovykh-doslidzen-v-agronomiyi>; <https://www.pdaa.edu.ua/news/poyednannya-naukovykh-doslidzen-i-navchalnogo-procesu-zdobuvachiv-vyshchoyi-osvity-stupenya>

Завдяки проведенню таких заходів з.в.о. становляться безпосередніми учасниками експерименту, здатні більш глибоко опанувати методику дослідної справи в агрономії, отримати нові об'єктивні дані, обґрунтованої інтерпретації результатів досліджень, формування наукового звіту та експериментальної частини дисертаційної роботи.

2. Проведення досліджень в наукових структурних підрозділах академії:

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2703/r1-naukovi-struk-pidrozdiily.pdf>;

<https://www.pdaa.edu.ua/news/tayinstvo-narodzhennya-hliba>. Дозволяє краще засвоювати навчальний матеріал.

3. Участь у Міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях:

<https://www.pdaa.edu.ua/content/naukovo-tehnichni-zahodi-konferenciyyiseminarinaradi>. Це дає можливість з.в.о. навчитись готувати змістовні доповіді, оформлювати презентації, та публікувати результати своїх досліджень згідно обраних наукових тем та виокремлених завдань дослідження.

4. Круглих столах, що мають інформаційну складову щодо планування та виконання наукових досліджень з.в.о.:

<https://www.pdaa.edu.ua/news/kruglyy-stil-na-temu-obgovorennya-suchasnyh-vymog-mon-shchodo-pidgotovky-zdobuvachiv-vyshchoyi>

5. Участь у діяльності Ради молодих учених ПДАА: <https://www.pdaa.edu.ua/content/rada-molodyh-vchenyh>. Це дає можливість з.в.о.: розкрити свій науковий та творчий потенціал; сприяє взаємодії між молодими вченими та університетом, розвитку міжвузівської та міжнародної співпраці молодих науковців.

6. Участь у роботі ресурсно-екологічного центру: <https://www.pdaa.edu.ua/content/resursno-ekologichnyy-centr>. Дає можливість залучати до навчальної та наукової роботи сучасні прилади та відповідні матеріали.

7. Реалізація наукових тематик факультету в розрізі кафедр:

https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/1883/tem-plan-ukrintei-2020_o.pdf.

Дозволяє з.в.о. працювати у відповідності обраної наукової тематики на основі знань та умінь, що отримані за вивчення навчальних дисциплін спеціальності.

8. Участь у наукових проєктах МОН:

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/1883/tematychni-plany-za-rahunok-koshtiv-derzhavnogo-byudzhetu-2020.pdf>, що дає можливість ЗВО найбільш повно реалізувати свій науковий потенціал та доповнити отримані знання за вивчення навчальних дисциплін під час реалізації ОНП.

9. Вивчення ОК «Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність» та ОК «Англійська мова для науковців», знання з яких з.в.о. застосовує при виконанні власних наук. досліджень. З.в.о. вчиться здійснювати пошук, аналіз та узагальнення новітніх джерел інформації із залученням науково-метричних баз.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У ПДАА існує система моніторингу, перегляду та оцінювання змісту ОК, яка регламентується:

- «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА»

(https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproosvitniyproces15042020_1.pdf)

- «Положенням про комплекс навчально-методичного забезпечення НД в ПДАА»:

(<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproknmznd2020r.pdf>)

- «Положенням про робочу програму НД в ПДАА»: <https://www.pdaa.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>

- Методичні рекомендації щодо розробки силабусу навчальної дисципліни Полтавської державної аграрної академії https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/rekomendaciyisylabusuonovlenyu704_1.pdf

Оцінювання змісту ОК проводиться гарантом, завідувачами кафедр, головою НМР спеціальності Агрономія.

Оновлення змісту навчальних дисциплін НПП здійснюється на основі: сучасного стану розвитку галузі, відгуків стейкхолдерів, проведення НПП наукових досліджень у різних галузях сільськогосподарського виробництва; за результатами участі викладачів у стажуваннях та курсах підвищення кваліфікації; залучення до наукової роботи студентів та аспірантів, врахування їхніх побажань на основі анкетування:

[https://accounts.google.com/ServiceLogin?](https://accounts.google.com/ServiceLogin?service=wise&passive=1209600&continue=https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfU2cUUg-wTppP41FgMdxrlManvjVZJW61q5gPppwtrk5zA9w/viewform?usp%3Dsf_link&followup=https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfU2cUUg-wTppP41FgMdxrlManvjVZJW61q5gPppwtrk5zA9w/viewform?usp%3Dsf_link)

[https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfU2cUUg-wTppP41FgMdxrlManvjVZJW61q5gPppwtrk5zA9w/viewform?](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfU2cUUg-wTppP41FgMdxrlManvjVZJW61q5gPppwtrk5zA9w/viewform?usp%3Dsf_link)

[usp%3Dsf_link](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfU2cUUg-wTppP41FgMdxrlManvjVZJW61q5gPppwtrk5zA9w/viewform?usp%3Dsf_link)

[https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfU2cUUg-wTppP41FgMdxrlManvjVZJW61q5gPppwtrk5zA9w/viewform?](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfU2cUUg-wTppP41FgMdxrlManvjVZJW61q5gPppwtrk5zA9w/viewform?usp%3Dsf_link)

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSc8nWkg6uUePoBSTHZP7TfFm7yZYqjp-QR5oSoPArr8aG6iqg/viewform>

Сучасні практики навчання на ОНП Агрономія визначаються на основі досвіду діючих ОП українських та іноземних ЗВО, Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості освіти в Європейському просторі. НПП вільно обирають форми навчання, впроваджуючи свої наукові досягнення в освітній процес за ОП.

Оновлення змісту ОК відбувається протягом їх викладання, за ініціативи викладачів, на основі набуття нового досвіду, при виконанні НДР, аналізу результатів підвищення кваліфікації НПП, проходженні стажування, здобуття наукових ступенів, участі у всеукраїнських та міжнародних конференціях. Оновлену версію РПНД перед початком навчального року ухвалюють на засіданні кафедри, НМР спеціальності.

Наприклад:

1. Дисципліну проф підготовки «Організація наукових досліджень в агрономії» викладає Кулик М.І., д.с.-г.н., спеціальність 06.01.09 - рослинництво. Тема його дисертації, напрям стажування, наявність 5 статей в НМБ SCOPUS та коло наукових інтересів відповідають змісту ОК.
2. Дисципліни професійної підготовки «Стабільне рослинництво» та «Органічне землеробство» викладає Гангур В.В., д.с.-г.н., професор. спеціальність 06.01.01 – землеробство. Тема дисертації, наявність статей в НМБ SCOPUS наукова діяльність відповідає змісту ОК.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

ПДАА є офіційним членом консорціуму e-VERUM, має відкритий безкоштовний доступ до ресурсів Thomson Reuters; Web of Science, ресурсів наукометричної бази Scopus. НПП підтримують наукові та творчі зв'язки з університетами Європи (<https://www.pdaa.edu.ua/content/zvyazky-z-inozemnymy-krayinamy>)

Міжнародна співпраця в ПДАА відбувається на основі «Стратегії інтернаціоналізації Полтавської державної аграрної академії до 2025 року»

(<https://drive.google.com/file/d/oB847vID9sUctUU9RWnBKX3lHTUxmR2dyTDZqV1Fhak1oc3h3/view>)

На базі ПДАА діє мовний та польський центр (<https://www.pdaa.edu.ua/content/kursy-polskojy-movy>), де всі бажаючі можуть покращити свої знання з англ., нім. та польської мови.

Для з.в.о. читаються он-лайн лекції професорами Технічного університету м. Штутгарт, Університету Хоенхайм, Опольського Університету, а також експертами у галузі АПК: (<https://www.pdaa.edu.ua/news/nimecko-ukrayinska-spryvasya>; <https://www.pdaa.edu.ua/news/onlayn-lekciya-na-temu-ekonomika-40-v-svitli-teoriyi-sytuacynogo-upravlinnya-dopovidach-pavel>; <https://www.pdaa.edu.ua/content/vidkryta-lekciya-na-temu-minimalizovani-systemy-obrobitku-gruntu-v-tehnologiyah>)

У ПДАА діють Стипендіальні програми на основі Міжнародної наукової співпраці:

<https://www.pdaa.edu.ua/content/stypendialni-programy-o>, що сприяє розвитку співпраці у напрямі науково-дослідницьких робіт.

Перспективним напрямом міжнародної діяльності ПДАА є участь НПП та з.в.о. у міжнародних проєктах та наукових програмах взаємообміну: <https://www.pdaa.edu.ua/content/erasmus>.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА»

(https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces15042020_1.pdf), для

оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за ОНП в розрізі навчальних дисциплін застосовуються наступні види контролю досягнення програмних результатів навчання: поточний, та підсумковий у формі заліків та екзаменів. Це дозволяє об'єктивно та системно оцінювати засвоєння знань та перевірити досягнення програмних результатів навчання за ОНП. У робочих програмах (силабусах) навчальних дисциплін надані таблиці, що містять форми, шкали та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти. Відповідно ПРН обираються методи та форми оцінювання. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять (лекція, лабораторне, практичне або семінарське заняття), метою якого є перевірка рівня знань здобувачів вищої освіти з відповідної дисципліни. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового контролю або тестування здобувачів під час аудиторних занять. Самостійну роботу здобувачі виконують в позааудиторний час, що

передбачає письмове виконання завдань, за яке також здобувачі отримують бали. Підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку або екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни (силабусом). Форма проведення підсумкового контролю (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються кафедрою та затверджуються методичною радою й зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни (силабусі). Контроль виконання наукової складової проходить у формі семестрової атестації, що здійснюється на кафедрі, де виконує роботу здобувач, затверджується вченою радою факультету (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyaoproocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoyiosvityvpdaa.pdf>; <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/proorganizaciyusamostynoyiroboty16-04vakulenko.pdf>; <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6161/polozhennya-pro-pidgotovku-zvo-doktora-filosofiyi-osn.pdf>).

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Під час організації освітнього процесу здобувачів в ПДАА у робочій програмі навчальної дисципліни (силабусів) наведено наведено схеми нарахування балів з навчальної дисципліни по видам робіт, подано також критерії успішного опанування програмних результатів навчання, що містять: відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, максимальну кількість балів та мінімальний пороговий рівень оцінок, що може набрати здобувач під час опанування дисципліни. Їх дотримання забезпечує об'єктивність, чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів. Ця інформація повідомляється НПП на початку вивчення НД. Система контрольних заходів передбачає кількісні та якісні критерії оцінювання. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів за кількісними критеріями здійснюється за національною шкалою, 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Якісні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів представлені у силабусах, що розміщені на сайті, та робочих програмах навчальних дисциплін. Система контрольних заходів регламентується «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyaoproocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoyiosvityvpdaa.pdf>), «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук в ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6161/polozhennya-pro-pidgotovku-zvo-doktora-filosofiyi-osn.pdf>).

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти на першому занятті. На початку вивчення відповідної навчальної дисципліни НПП інформує здобувачів про форми проведення контрольних заходів та критерії оцінювання згідно робочих програм (силабусів), повідомляє про їх наявність на електронних ресурсах академії (графік навчального процесу, навчальний план, розклад занять, робочі програми навчальних дисциплін, силабуси), з якою здобувачі вищої освіти можуть ознайомитися самостійно у будь-який зручний для них час. В зв'язку з карантинном за необхідністю освітній процес регламентується «Тимчасовим порядком організації освітнього процесу і проведення поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій у Полтавській державній аграрній академії» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/tymchasovyyporyadokpdaa.pdf>).

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

В зв'язку з тим, що затверджений стандарт вищої освіти для третього рівня вищої освіти відсутній, форми атестації здобувачів третього рівня вищої освіти відповідають «Положенню про підготовку здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук в ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6161/polozhennya-pro-pidgotovku-zvo-doktora-filosofiyi-osn.pdf>).

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів для освітніх компонентів ОНП регулюється: «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyaoproosystemuvnutrishnogozabezpechennyayakostivyshchoyiosvityvpdaa.pdf>), «Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавській державній аграрній академії» (https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproosvitniyproces15042020_1.pdf), «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук в ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6161/polozhennya-pro-pidgotovku-zvo-doktora-filosofiyi-osn.pdf>), «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyaoproocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoyiosvityvpdaa.pdf>), а також робочими програмами навчальних дисциплін та силабусами. Вони містять наступну інформацію: форми поточного та підсумкового контролю; обсяг НД; форми контролю знань і розподіл балів, які отримують здобувачі; умови допуску до заліку чи іспиту; оцінювання за формами контролю; шкалу відповідності балів. Зазначені документи, що регламентують процедуру проведення контрольних заходів в Полтавській державній аграрній академії доступні для здобувачів вищої освіти та викладачів за посиланням: <https://www.pdaa.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів – НПП передбачено шляхом створенням рівних умов для усіх здобувачів та відкритістю інформації про порядок контролю та оцінювання результатів навчання. Це регламентується: «Положенням про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6161/polozhennya-pro-pidgotovku-zvo-doktora-filosofiyi-osn.pdf>), де вказано порядок проведення контрольних заходів, правила перескладання та оскарження результатів. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується дотриманням «Кодексу академічної доброчесності ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>), Кодексу етики викладача та здобувача вищої освіти в ПДАА та «Положення про протидію булінгу (цькування)» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennya-pro-protidyubulingu.pdf>). Особлива увага приділяється питанням запобігання та виявленню корупції, що регламентується «Положенням про уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennya-pro-upovnovazhenyypidrozdilzpytanzapobigannyatavuyavlennyakorupciyi.pdf>).

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6161/polozhennya-pro-pidgotovku-zvo-doktora-filosofiyi-osn.pdf>), здобувачам, які в день, визначений за розкладом для складання контрольного заходу, отримали незадовільну оцінку або не з'явилися з поважних причин, надається право перескладання іспиту/заліку за індивідуальним графіком ліквідації академічних заборгованостей. Повторне складання іспитів/заліків допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз-викладачеві, другий-комісії, за участі завідувача групи забезпечення спеціальності. Оцінка комісії є остаточною. Здобувачам, які одержали під час сесії незадовільні оцінки, надається право повторного проходження контрольних заходів впродовж сесії, а за наявності поважних причин, що документально підтверджені, тривалістю не більше місяця з початку наступного навчального семестру. Також з поважних причин, здобувачі можуть бути відраховані, поновлені та переведені, що регулюється «Положенням про відрухування, переривання навчання, поновлення та переведення здобувачів вищої освіти в ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennya-pro-vidrahuvannya-pereryvannya-navchannya-povovnennya-ta-peravedennya-zdobuvachiv-vishchoi-osvity-v-pdaa.pdf>). Випадків повторного проходження контрольних заходів впродовж навчання з.в.о. з 2016 року не відмічалось.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА (https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennya-pro-osvitniy-proces-15042020_1.pdf); Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ПДАА (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennya-pro-ocinyuvannya-arezultativnavchannya-zdobuvachiv-vishchoi-osvity-u-pdaa-yshchoyiosvityvpdaa.pdf>), «Положенням про порядок вирішення конфліктних ситуацій» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennya-pro-poryadok-vyrishennyakonfliktnyhsytuaciy.pdf>) та у випадку конфліктної ситуації, пов'язаної з результатами контрольних заходів, здобувач має право в день іспиту/заліку, або наступний робочий день, подати аргументовану письмову заяву у відділ аспірантури і докторантури, на ім'я ректора академії, вказавши причини незгоди з оцінкою. На підставі цього створюється апеляційна комісія із числа провідних фахівців інституту відповідного профілю. Результатом розгляду заяви (апеляції) є прийняття апеляційною комісією рішення про задоволення або відхилення заяви. Якщо в результаті розгляду заяви комісія приймає рішення про зміну попереднього результату контрольного заходу, нова оцінка знань здобувача виставляється в протоколі апеляційної комісії, відомості обліку успішності. Протягом періоду здійснення освітньо-наукової діяльності за ОНП випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів серед здобувачів не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Регулювання академічної доброчесності спрямоване на дотримання високих стандартів в усіх сферах діяльності ПДАА, утвердження академічних чеснот та запобігання порушення академічної доброчесності (<https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>) У ПДАА проводиться робота щодо нормативного та методичного забезпечення формування культури академічної доброчесності. Вагомим результатом цієї роботи є прийняття: «Кодексу академічної доброчесності ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>); «Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/etychnyy-kodeks.pdf>), «Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, доктора наук ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist-doktora-fil-nauk.pdf>), Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавській державній аграрній академії (нова редакція): <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennya-pro-plagiati.pdf> Для розгляду випадків порушення академічної доброчесності в ПДАА створена Комісія з питань етики та

академічної доброчесності, яка здійснює загальний моніторинг та контроль за дотримання норм та принципів академічної доброчесності усіма часниками освітнього процесу (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/polozhennya-pro-komisiyu-z-pytan-etyky-ta-akademichnoyi-dobrochesnosti-2020-pdaa.pdf>).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Система запобігання академічного плагіату у здобувачів третього освітньо-наукового рівня в ПДАА контролюється Комісією з питань етики та академічної доброчесності і базується на положеннях:

<https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

На ОП Агрономія з метою виявлення академічного плагіату використовуються комп'ютерні програми, які є ліцензованими (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/dogovir-plagiat-2021.pdf>). Так, у 2017–2020 роках аналіз робіт на наявність запозичень з інших документів НПП та з.в.о. в ПДАА проводився спеціальними сервісами: Strikeplagiarism та Unicheck.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Питання академічної доброчесності розглядаються на засіданнях Ради молодих вчених радах факультету агротехнологій та екології, круглих столах, тематичних лекціях, семінарах:

<https://www.pdaa.edu.ua/news/zasidannya-rady-molodyh-vchenyh>. Здобувачам пояснюють основні складові академічної доброчесності, вимоги що наводяться до наукових робіт, наголошується на необхідності посилання на інформації з інших джерел та уникання плагіату, а також належному оформленні посилань на використані джерела. З кожним аспірантом при вступі підписуються Декларація про академічну доброчесність, яка зберігається в особовій справі здобувача. Регулярно проводяться семінари з питань запобігання та виявлення плагіату у науковому середовищі та анкетування здобувачів (<https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>).

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

В академії проводиться постійна робота з перевірки кандидатських і докторських дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, навчальних посібників, навчально-методичних видань на наявність плагіату. В результаті перевірки наукових текстів здобувачів були виявлені запозичення на рівні 4 – 11 %, що пояснювалось посиланням у розділах «Методика досліджень», «Стан вивчення проблеми» на авторські концепції та розробки.

Відповідно до Кодексу академічної доброчесності ПДАА, Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти ПДАА та Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в ПДАА за порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне вивчення відповідного ОК; відрахування із Академії; позбавлення академічної стипендії.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Рівень професіоналізму науково-педагогічний складу за ОП Агрономія забезпечується дотриманням «Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників» (<https://drive.google.com/file/d/1AJ2OxyZtVAawk9cgXNbr7kMeQchCwEXD/view?usp=sharing>) та укладання з ними контрактів (трудових договорів). До уваги беруть результати щорічного рейтингу, яке проводиться відповідно до «Положення про рейтингове оцінювання роботи НПП ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoprogoronpp.pdf>). Під час відбору кандидатур беруть до уваги відповідність ліц. умовам, рівень професійної кваліфікації претендентів: спеціальність і кваліфікація за дипломом про вищу освіту; науковий ступінь; вчене звання; наукова активність, зокрема, у фахових виданнях, виданнях у наукометричних базах, опублікованих методичних праць з відповідної галузі науки; підвищення кваліфікації, наявність закордонного стажування, рівня володіння іноземними мовами та ін. Враховуються також досвід участі НПП у міжнародних грантах та проектах МОН; ефективність наукового керівництва – кількість захищених здобувачів наукових ступенів доктора філософії (кандидата наук), доктора наук.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ПДАА регулярно залучає до організації та реалізації освітнього процесу роботодавців, організуючи проведення семінарів, круглих столів, читання лекцій тощо. У 2020 р. для рецензування ОП Агрономія були залучені доктор сільськогосподарських наук, професор, академік НААН, академік-секретар відділу рослинництва Кондратенко П.В., доктор сільськогосподарських наук, професор, зав. лабораторією Інституту зернових культур НААН Гирка А.Д. Проводяться регулярні зустрічі із зовнішніми стейкхлдерами, де обговорюються сучасні проблеми аграрного виробництва, надаються рекомендації з.в.о. щодо напряму досліджень, актуальних трендів. Полтавська філія

Інституту охорони ґрунтів та ПДАА має давню співпрацю з НПП та з.в.о. факультету. Нещодавно з директором установи В.В.Ковалем була підписана угода, яка дозволяє з.в.о. реалізувати спільні науково-дослідні проекти з моніторингу ґрунтів Полтавщини (https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-zemlerobstva-i-agrohimiya-im-visazanova/tekstovyydokumentopendocument_o.pdf). Здобувачі також мають змогу проводити наукові дослідження на базі господарств, з якими підписані договори про співпрацю (<https://www.pdaa.edu.ua/content/dogovory-pro-spivrobotnyctvo-iz-silskogospodarskymy-vyrobnykamy-fakultetu-agrotehnologiy-ta>), що посилює наукову складову ОНП.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ПДАА залучає до освітнього процесу професіоналів-практиків, експертів в аграрній галузі, представників – стейкхолдерів. Цьому сприяють підписані договори про наук. та освітню співпрацю: <https://www.pdaa.edu.ua/content/dogovory-pro-spivrobotnyctvo-z-naukovo-doslidnymy-ustanovamy-fakultetu-agrotehnologiy-ta>

Прикладом залучення до освітнього процесу іноземних спеціалістів є проведення 16.05.2019 відкритої лекції професора Тех. ун-ту Ханнеса Лауера м. Штутгарт на тему «Роль екологічного моніторингу в контексті глобальних викликів сьогодення» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-ekologiyi-zbalansovanogo-pryrodokorystuvannya-ta-zahystu-dovkillya/lekciya1.pdf>).

Регулярно проводяться аудиторні заняття із представниками роботодавців. Напр.: представник «Астарта Київ» І.Домненко провела заняття із з.в.о. та тему «Організаційна структура та особливості госп. діяльності агропромхолдингу «Астарта-Київ» в суч. умовах» (<https://www.pdaa.edu.ua/content/organizaciyna-struktura-ta-osoblyvosti-gospodarskoji-diyalnosti-agropromholdyngu-astarta>). Питанням орг. в-ва продукції було присвячене заняття БТУ-ЦЕНТР та ТОВ «Ензим» 20.03.2018

(<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-zahyst-roslyn/seminarnatemu.pdf>)

13.10.2020 відбулась відкрита лекція голови СФГ «Дослідне», к.с.-г.н. Мокляк В.Я. на тему «Ера Ноу-тілл в Україні настане скоро і обов'язково» (<https://www.pdaa.edu.ua/news/vidkryta-lekciya-na-temu-era-no-till-v-ukrayini-nastane-skoro-y-obovyazkovo>)

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

ПДАА системно сприяє професійному розвитку викладачів. Для цього існує ряд умов і механізмів. Згідно «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennya-pro-pidvyshchennya-kvalifikaciyi-z-dodatkamy-22.pdf>) НПП регулярно проходять стажування та підвищення кваліфікації як в Україні (В.М. Писаренко, Г.Д.Поспелова), так і за кордоном (М.І.Кулик, Л.Г.Білявська) (<https://www.pdaa.edu.ua/content/naukovo-doslidna-robotafakultetu-agrotehnologiy-ta-ekologiyi>). ПДАА має заключені договори про підвищення кваліфікації НПП з НУБіП, УМО, ПУЕТ та ін. Моніторинг профрівня здійснюється через рейтингові оцінювання НПП, відвідування відкритих занять, опитування студентів, підвищення кваліфікації, кількості опублікованих праць, участі в проектах, семінарах, конференціях, он-лайн навчаннях. ПДАА сприяє розвитку викладача через: тренінги, вебінари, курси, організацію та проведення конференцій, зустрічей з практиками, участь в міжнародних проектах, співпрацю з іншими закладами вищої освіти. ПДАА сприяє професійному розвитку НПП: оновлює матеріально-технічну базу, відкриває навчальні та науково-дослідні лабораторії, надає відрядження на конференції, симпозиуми, мотивує до публікацій у виданнях, які індексуються наукометричними базами Scopus та Web of Science тощо.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

У ПДАА функціонує Відділ із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку (<https://www.pdaa.edu.ua/content/viddil-iz-zabezpechennya-osvity-doroslyh-ta-innovatsiyного-rozvytku>), робота якого націлена на забезпечення всебічного розвитку НПП. Також практикуються виробничі стажування, конференції, семінари тощо. Щорічно проводиться методична конференція НПП з актуальних питань викладацької майстерності. В ПДАА наявна практика взаємовідвідування занять НПП та завідувачів кафедр, на основі чого робиться висновок якості проведення лекції або лабораторних/практичних занять. В ПДАА існує заохочення НПП шляхом надання матеріальних і нематеріальних благ, що надаються НПП за виконання його професійних обов'язків. Рішенням Вченої ради та трудового колективу викладачів представляють до Державних нагород України, Державних премій України, відзнаками МОН, відомчими заохочувальними відзнаками тощо.

Передбачені грошові винагороди за захист кандидатської та докторської дисертацій НПП, публікації в наукометричних базах Scopus та Web of Science; наявні надбавки, доплати, матеріальна допомога, премії та інші матеріальна винагороди у відповідності до Колективного договору ПДАА (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2954/matyuhakoldogovor2017nov.pdf>) та Правил внутрішнього трудового розпорядку.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша

інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

У ПДАА наявні фінансові та матеріально-технічні ресурси для досягнення цілей та результатів за ОНП. Освітній процес з в.о. забезпечено у достатній мірі. Навч.-методична та наук. л-ра акумульована на кафедрах, у фонді бібліотеки (<https://www.pdaa.edu.ua/content/biblioteka>), у елект. бібліотеці (<http://library-service.com.ua:8080/popdaa/>), репозитарію (<http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/>).

В академії активно працюють 11 наук. лабораторій, які співпрацюють із НДІ та установами, с.-г. під-вами, що дає можливість з в.о. реалізувати свою освітньо-наукову траєкторію. Серед них на фак-ті три атестовані лабораторії: лабораторія агроекологічного моніторингу (<https://www.pdaa.edu.ua/content/poslugy-sertyfikovanoyi-naukovoyi-laboratoriyi-agroekologichnogo-monitoringu>), лабораторія загальної біотехнології (<https://www.pdaa.edu.ua/news/poslugy-sertyfikovanoyi-navchalno-naukovoyi-laboratoriyi-zagalnoyi-biotehnologiyi>) та лабораторія якості зерна (<https://www.pdaa.edu.ua/content/poslugy-sertyfikovanoyi-naukovo-doslidnoyi-laboratoriyi-yakosti-zerna>), та наукові лабораторії навчально-виробничого підрозділу із селекції та насінництва ПДАА: <https://www.pdaa.edu.ua/content/poslugy-laboratoriiv-navchalno-vyrobnychogo-pidrozdlu-iz-selekcii-ta-nasinnictva-pdaa>). Польові дослідж. проводять в умовах Дослідного поля академії, та ін. наук.-дослід. установ, в умовах в-ва на основі договорів наукової співпраці. У ПДАА є 28 комп. класів. Функціонують 50 зон Wi-Fi, управління освітнім процесом здійснюється з використанням АСУ ПДАА: <https://asu.pdaa.edu.ua>

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Здобувачі ступеня доктора філософії ПДАА виступають рівноправними членами освітньо-наукового середовища на факультеті, створені умови дозволяють досягнути повній реалізації їхньої освітньої траєкторії. Перед усім це: можливість безоплатно користуватися навчально-виробничою та науковою базами академії; отримання всіх видів відкритої наукової інформації і наукового консультування, участь у науковій діяльності; вільне обрання наукового керівника та теми дослідження; участь у міжнародних конференціях; публікації результатів досліджень у фаховому виданні (Вісник ПДАА); участь в об'єднанні «Рада молодих вчених»; більш поглиблене вивчення іноземних мов в мовному центрі та Польському центрі; участь у суспільному житті академії (концерти, виставки, та ін.), чому сприяє центр дозвілля (корпус №5), Омбудсмен учасників освітнього процесу (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5343/polozhennya-pro-ombudsmena-navchalnogo-procesu.pdf>), який допомагає у вирішенні нагальних питань. Соціальна інфраструктура повністю задовольняє потреби з в.о.: наявний гуртожиток, їдальні, спортмайданчики та ін.

Загалом, потреби та інтереси виявляються з в.о. шляхом інд. бесід, опитувань тощо

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Питання гарантування безпеки життя і здоров'я учасників освітнього процесу відображені в Стратегії розвитку ПДАА на 2020-2025 рр. Сан.-тех. стан будівель і споруд ПДАА відповідає необхід. умовам експлуатації, що підтвердж. Санітарним паспортом та Висновком головного управління держпраці у Полт. обл. Безпечністю освітнього середовища з в.о. в Академії опікується проректор з АГЧ, провідні спец. з охорони праці та керівники наук. підрозділів. Вони забезпеч. додержання вимог норм.-правових актів з питань охорони праці на робочих місцях, удосконалюють д-ть у цьому напрямку кожного структурного підрозділу і кожного працівника. На кожній кафедрі наявний куточок з охорони праці. У штаті ПДАА наявна відповідальна особа – начальник відділу з охорони праці, (<https://www.pdaa.edu.ua/content/viddil-z-ohorony-praci>). Керівники структур. підрозділів відпов. за безпечну експлуатацію та утрим. території, будівель, споруд, приміщень у підрозділах академії. Структурні підрозділи забезп. вогнегасниками, аптечками; на поверхнях наявні плани евакуації. Заг. доброзичлива позитивна атмосфера під час освіт. процесу та наук. дослідж. забезпечує позитивний стан псих. здоров'я, в цьому питанні допом. псих. служба ПДАА (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyaoprotydyubulingu.pdf>), <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyaoprotydyubulingu.pdf>). Періодично провод. опит. щодо комфортності навч. в ПДАА <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfqVrzPmiwo1Z3NTkMLzcaKWao-2TjUGoTSbFWNa-7ovjhx9A/viewform>

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

В ПДАА створена достатньо розгалужена система підтримки здобувачів, яка включає декілька інформаційних рівнів. Освітній рівень – викладачі кафедр, керівники, гарант ОНП, аспірантура і докторантура, Рада молодих вчених; організаційний рівень – аспірантура і докторантура, деканат, науково-методична рада спеціальності; інформаційний рівень – сайт ПДАА, АСУ ПДАА, платформа Moodle, доступ до інформації через інтернет, групи у соціальних мережах, доступ до бібліографічних ресурсів в бібліотеці, електронній бібліотеці кафедри, репозитарії; консультативно-правовий рівень – наукова частина, кафедри, аспірантура і докторантура, відділ з питань інтелектуальної власності, омбудсмен освітнього процесу, психологічна служба. Соціальна підтримка здобувачів проводиться психологічною службою, а також шляхом реалізації, за необхідністю, переривання навчання з поважних причин із подальшим його продовженням (тривалість і кількість переривань навчання, а також поважність причин визначаються та затверджуються Вченою радою за заявою здобувача); надання передбачених щорічних канікул до двох календарних місяців, які включаються до загального терміну навчання у разі зарахування на навчання з відривом від виробництва. Здобувачі мають право на роботу за сумісництвом відповідно до чинного законодавства України. Згідно Колективного договору, при успішному захисті дисертаційної роботи та

підтвердження рішенням МОН України, здобувачам із спеціального фонду установи виплачується одноразова матеріальна винагорода. Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти за підтримки освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної визначається шляхом анкетування:
<https://www.pdaa.edu.ua/content/opytuvannya>

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

В ПДАА створюються умови щодо забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними освіти з урахуванням їх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів. В академії діє психологічна підтримка, яка забезпечується психологічною службою. Наявний омбудсмен учасників освітнього процесу ПДАА.

Організація освітнього процесу з.в.о. з особливими освітніми потребами в ПДАА передбачає: створення інклюзивного освітнього середовища; приведення території ПДАА, будівель, споруд та приміщень у відповідність з вимогами державних будівельних норм, стандартів та правил; забезпечення необхідними навчально-методичними матеріалами та інформаційно-комунікаційними технологіями для організації освітнього процесу.

Наявні ознаки доступності об'єктів для користування особами з особливими потребами. Забезпечене безпроблемне пересування по прилеглий території, наявні визначені місця для паркування автомобілів інвалідів найближче до входу в корпуси, доступний заїзд у корпуси (пандуси, складні пандуси), відсутні пороги, наявні широкі двері та широкі коридори <https://drive.google.com/file/d/18GEELAmXYnir9oX3Zk8-fhUY4huhi--t/view?usp=sharing>. В навч. корпусах ПДАА наявні жовті смуги для людей зі слабким зором.

Зарахування осіб з особливими освітніми потребами до ПДАА, переведення та відрухування таких осіб здійснюються у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки та Правилами прийому до ПДАА. Зараз на ОНП особи з особливими потребами відсутні.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Інститут омбудсмена учасників освітнього процесу ПДАА – орган контролю за забезпеченням дотримання прав всіх учасників освітнього процесу. Омбудсмен учасників освітнього процесу ПДАА – особа, на яку покладається виконання завдань із захисту прав у сфері освіти в академії. Діяльність омбудсмена учасників освітнього процесу ПДАА гарантує забезпечення прав й попереджає порушення прав учасників освітнього процесу, будується на принципах незалежності, справедливості, ініціативності, а також взаємодії і співпраці з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, відповідальними за забезпечення і захист прав, свобод і законних інтересів людини (<https://www.pdaa.edu.ua/content/ombudsmen-uchasnykiv-osvitnogo-procesu>) В академії наявна психологічна служба, що сприяє створенню загальної доброзичливої атмосфери співробітництва та підтримки емоційного стану здобувачів та викладачів на основі проведення різних заходів (<https://www.pdaa.edu.ua/content/psychologichna-sluzhba-poltavskoyi-derzhavnoyi-agrarnoyi-akademiyi>), є комісія із питань етики та академічної доброчесності (<https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>), існують механізми захисту з.в.о. від булінгу

(<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyapropotydiyubulingu.pdf>), конфліктні ситуації вирішуються згідно «Положення про порядок вирішення конфліктних ситуацій»

(<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadokvyrishennyakonfliktnyhsytuaciy.pdf>).

У деканаті ФАТЕ є анонімна скринька довіри, де можна залишити звернення для вирішення конфліктної ситуації; на офіційному сайті ПДАА є телефони довіри (<https://www.pdaa.edu.ua/content/telefon-doviry>) та скринька довіри.

В академії визначено політику та процедури врегулювання конфлікт. ситуацій, пов'язаних з корупцією. Інформація про прояви корупції, дискримінації з боку посадових осіб та працівників ПДАА може бути повідомлена відповідно «Порядку подання та розгляд скарг здобувачів вищої освіти у ПДАА»

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/poryadok-rozglyadu-skarg.pdf> в електронному або письмовому вигляді. Працює фахівець уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійної програми регулюється «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ПДАА»

(<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyaprosystemuvnutrishnogozabezpechennyayakostivivshchoyiosvityvpdaa.pdf>), «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА»

(https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces15042020_1.pdf), «Положенням про освітню (освітньо-професійну, освітньо-наукову) програму в ПДАА» (

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprop2020.pdf>), що регламентують процедуру

внутрішнього забезпечення якості освіти визначену Стратегією розвитку ПДАА на 2020-2025 роки (

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/strategiyarozvytku2020-2025.pdf>)

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

В ПДАА систематично проводиться моніторинг та періодичний перегляд ОНП у відповідності до процедур і заходів внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. З метою об'єктивного підходу до стану надання освітніх послуг та якості освітнього процесу освітні програми в ПДАА переглядаються з певною періодичністю, але не рідше одного разу протягом терміну дії освітньої програми.

Перегляд освітніх програм відбувається за ініціативи гаранта освітньої програми; адміністрації ЗВО, НПП, що їх реалізують, та з урахуванням результатів їх моніторингу; періоду акредитації освітніх програм; висновків та пропозицій потенційних роботодавців, представників академічної спільноти та здобувачів вищої освіти при оцінці актуальності освітньої програми, її цілей, результатів навчання, компетентностей; стратегії розвитку ЗВО.

Відповідно до Положення про відділ моніторингу та забезпечення якості освіти в ПДАА, даний структурний підрозділ залучений до моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм

<https://www.pdaa.edu.ua/content/viddil-monitoringu-ta-zabezpechennya-yakosti-osvity>.

Проектна група, яка розробляла певну освітню програму, аналізує результати моніторингу і на їх основі адаптує програму, щоб забезпечити її відповідність сучасним вимогам.

Оновлена освітня програма розглядається на засіданні кафедри, яка відповідає за реалізацію ОНП, погоджується навчально-методичною радою спеціальності, вченою радою факультету, на якому реалізується освітня програма, затверджується вченою радою академії і вводитьися в дію наказом ректора ПДАА.

Освітній процес за ОНП Агрономія здійснюється з 2016 року. Останній раз програма переглядалась у 2020 році.

Були враховані рецензії на ОНП Агрономія зовнішніх стейкхолдерів: д.с.-г.н., професора Кондратенка П. В.

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6157/recenzuyu-1.pdf>, а також д.с.-г.н., професора, завідувача лабораторії агроекологічних ресурсів ярих зернових та зернобобових культур Гирка А. Д.

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6157/recenzuyu-2.pdf>. На основі пропозицій, висловлених під час науково-практичного семінару <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6964/zdorvppagroeкологиya2019.pdf> та обговорень з стейкхолдерами, враховуючи унікальність ОНП та її орієнтацію на поглиблене вивчення органічного виробництва сільськогосподарської продукції, до ОНП 2020 року були внесені зміни: введено дисципліни:

«Органічне землеробство», «Організація наукових досліджень в агрономії», також додано три нові ПРН, які забезпечуються ОК «Агроекологія». За пропозиціями зовнішніх рецензентів: д.с.-г. н., професора Попова С. І. та д.с.-г.н., професора Рожкова А. О. до ОНП 2021 р. були внесені два ПРН, які підсилюють професійні компетентності майбутніх фахівців. Їх реалізація відбувається через ОК «Стабільне рослинництво» та «Органічне землеробство».

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі періодично залучаються до перегляду ОНП на основі: моніторингу якості підготовки в аспірантурі (<https://www.pdaa.edu.ua/content/onlayn-anketuvannya-201-agronomiya-opp-onp-doktor-filosofiyi>) та на основі анкетування здобувачів вищої освіти. Для проведення анкетування здобувачів застосовується Google-форми. Анкети та опрацьовані результати анкетування студентів розміщуються на сайті ПДАА. Робоча група ОНП зустрічалась із здобувачами різних років навчання, де обговорювалися особливості та підходи до самостійної роботи здобувачів в умовах карантину (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6964/onpaspirantyobgovorennya.pdf>). Окрім цього наявне анкетування якості надання освітніх послуг <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/prezentaciyaresultatyanketuvannyazvoshchodoyakostinadannyaop.pdf>

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Студентська рада ПДАА як орган студентського самоврядування є добровільним громадським об'єднанням і проводить свою діяльність відповідно до ініціативи з.в.о. Студентське самоврядування організоване згідно з чинним законодавством України, Статутом ПДАА, Положенням про студентську раду ПДАА

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyaпростudentskesamovryaduvannyavpdaa.pdf>

Представники студентського самоврядування входять до складу ректорату та вченої ради академії, представляють академію на різноманітних всеукраїнських і міжнародних конференціях, форумах, дебатах, круглих столах тощо.

Рада молодих вчених ПДАА є колегіальним виборним дорадчим органом, створеним з метою захисту прав та інтересів молодих вчених, що навчаються або працюють в ПДАА, зокрема з питань наук. діяльності, підтримки наукоємних ідей, інновацій та обміну знаннями; діє на підставі.

Безпосередньо через Раду молодих вчених академії з.в.о. беруть участь у забезпеченні якості ОНП

<https://www.pdaa.edu.ua/content/rada-molodyh-vchenyh>. Пропозиції Ради молодих вчених, надані з.в.о.,

оформлюються у вигляді протоколу засідання, який підписується головою та секретарем засідання та надаються на розгляд вченій раді академії <https://www.pdaa.edu.ua/news/zasidannya-rady-molodyh-vchenyh>. Серед пропозицій, що надходять від здобувачів – це проходження закордонного стажування, участь у конференціях різного рівня, публікація своїх досліджень у наукових журналах, які індексуються у міжнародних науко-метричних базах Scopus та Web of Science.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Враховуючи специфіку підготовки здобувачів вищої освіти за ОНП «Агрономія», в Академії щорічно проводяться виїзні семінари, науково-практичні, методичні конференції, круглі столи, Дні поля, Ярмарок вакансій тощо. Пропозиції від роботодавців надходять у вигляді відгуків та рекомендацій. Пропозиції, які вносяться на цих заходах, розглядаються на засіданнях кафедр, вченої ради та враховуються при наступному перегляді компетентностей ОНП та поліпшення якості освіти. Активне обговорення поліпшення якості підготовки фахівців з урахуванням оригінальності і унікальності ОНП проходило на семінарі в ПП «Агроекологія» за участі Героя України, засновника підприємства С.С.Антонця (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6964/zdorvppagroekologyya2019.pdf>), робочої зустрічі на компанії «Арніка Органік» (<https://www.pdaa.edu.ua/news/poyednannya-osvity-nauky-i-vyrobnytva>), відкритій лекції селекціонера компанії Лімагрейн Майка Тейлора (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-zahyst-roslyn/vidkrytaleykiyamaykateylora.pdf>), представниками наукової спільноти Бельгії (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-zahyst-roslyn/zustrichpredstavnykivkompaniyirosiersa.pdf>), виїзному семінарі у ФГ «Златопіль» із почесним професором ПДАА, к.с.-г. наук Колісником М.Г. (<https://www.pdaa.edu.ua/news/zustrich-vykladachiv-fate-iz-steykholderom-kolisnykom-mg-fg-zlatopil-globynskogo-rayonu>). Пропозиції та побажання роботодавців є потужним стимулом для поліпшення ОНП.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

У межах ОНП наявна практика збирання, аналізування та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Цим опікується Відділ сприяння працевлаштуванню студентів і випускників: <https://www.pdaa.edu.ua/content/viddil-spryyannya-pracevlashtuvannyyu-studentiv-i-vypusknukiv> та відділ із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку <https://www.pdaa.edu.ua/content/viddil-iz-zabezpechennya-osvity-doroslyh-ta-innovatsiynogo-rozvytku>. В контексті наближення освітнього процесу до європейських стандартів відділи активізують й урізноманітнюють методи інноваційного навчання та підготовки здобувачів та слухачів. На факультеті існує традиція запрошення випускників ОНП на День знань, День працівника сільського господарства, для проведення зустрічей із здобувачами з метою їх мотивації. Також інформація щодо працевлаштування накопичується при проведенні круглих столів та семінарів, а також в соціальних мережах Facebook.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Під час проведення моніторингу внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації співробітниками навчального відділу, відділу моніторингу та забезпечення якості освіти, членами науково-методичної ради ПДАА було звернено увагу на доцільність поліпшення науково-лабораторної бази. З 2018 року на території ПДАА запрацювала лабораторія захищеного ґрунту, з 2020 р. на кафедрі біотехнології і хімії у повному обсязі запрацювала лабораторія навчально-наукова лабораторія загальної біотехнології, яка отримала свідоцтво про відповідність стану системи вимірювань до 2023 р. (<https://www.pdaa.edu.ua/news/poslugu-sertyfikovanoyi-navchalno-naukovoyi-laboratoriyi-zagalnoyi-biotehnologiyi>), що дозволяє з.в.о. на сучасному рівні достовірно проводити аналіз ґрунту, води, кормів. Постійно аналізується зміст ОК, які читаються за ОНП. Було проведено моніторинг рівня проф. активності наукових керівників аспірантів та членів груп забезпечення спеціальності, відповідно до якого надано рекомендацію НПП постійно займатися самоосвітою та професійно розвиватись. Проаналізовано співпрацю із роботодавцями. З метою підвищення рівня володіння іноземними мовами з.в.о. більш активно залучаються до курсів іноземної мови та занять в Польському центрі, також участі у програмі Еразмус+, через яку мають можливість проходити зарубіжне стажування та навчання.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

У зв'язку з тим, що ОНП «Агрономія» ПДАА проходить акредитацію вперше, зауваження та пропозиції за результатами зовнішнього забезпечення якості вищої освіти відповідно цієї ОП відсутні. В ПДАА протягом 2020-2021 рр. проведено ряд акредитацій за рівнем бакалавр та магістр. За результатами проведених акредитацій для удосконалення ОНП вжито заходів: оновлено склад робочих груп ОНП; враховано рекомендації академічної спільноти та інших стейкхолдерів, посилено наук. активність НПП та з.в.о., вдосконалено підходи до формування силабусів НД.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Академічна спільнота бере активну участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОНП. Формуючи ОНП, до робочої групи в процесі обговорення долучалися провідні НПП випускових кафедр та члени групи забезпечення спеціальності, представники члени ради молодих вчених, роботодавці та інші стейкхолдери, що дозволило розробити та згодом постійно удосконалювати ОНП. Питання якісних показників та змістовного наповнення ОК обговорюються на кафедрах, узгоджується з членами НМР спеціальності і академії та вченою радою факультету. У процесі затвердження ОНП основні моменти обговорюються на засіданні вченої ради ПДАА. Аспірантура і докторантура з метою планування освітнього процесу складає робочий навчальний план за ОПН та індивідуальний план наукової і навчальної роботи здобувача.

Теми дисертаційних робіт здобувачів відповідають науковим інтересам керівників. НПП беруть участь у роботі

науково-методичних конференцій, метою яких є вдосконалення освітнього процесу, залучення до наукових досліджень і т.д.; удосконалення педагогічної майстерності, впровадження нових інтерактивних методів навчання, використання сучасних технологій у навчанні.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Структ. підрозділами ПДАА у контексті здій. процесів і процедур є: забезпеч. ефект. функц. ВЗЯВО ПДАА, аналіз навч.-метод. забезпеч. освіт. процесу, моніторинг ефект. сист. оцін. навч. досягнень покладено на відділ моніторингу та забезпеч. якості освіти <https://www.pdaa.edu.ua/content/viddil-monitoringu-ta-zabezpechennya-yakosti-osvity>; відповідальність за план., орган. та реал. освітнього процесу покладено на навч. відділ <https://www.pdaa.edu.ua/content/navchalnyu-viddil>; забезпеч. роботи інформ-освітнього середовища (ІОС), АСУ ПДАА, асинхронного навч. з.в.о. на платформі Moodle, підтримка інформ. забезпеч., орган. та координація ПК НПП, координація та метод. забезпечення дотрим. принципів академ. доброчесності опікуються відділи ННІ комунікаційних та інновац. освітніх технол. <https://www.pdaa.edu.ua/content/navchalno-naukovyyu-institut-komunikatsiynyh-ta-innovatsiynyh-osvitnih-tehnologiy>; відділ сприяння працевлашт. з.в.о. і випускників корд. провед. заходів щодо сприяння працевлашт. <https://www.pdaa.edu.ua/content/viddil-spruyannya-pracevlashtuvannyyu-studentiv-i-vypusknykiv>; за формул. та реаліз. освіт. процесу за ОНП, формул. якісн. кадр. складу забезпеч. ОНП, реаліз. проф. розв. НПП, якісн. підгот. фах. несе відпов. кафедра, що забезп. реалізацію ОНП <https://www.pdaa.edu.ua/department/kafedra-tehnologiyi-vyrobnuctva-produkciyi-tvarynnyctva-im-prof-op-bondarenka>
Розподіл відповід. здійсн. відповідно до Положення про орг. освіт. процес: <https://www.pdaa.edu.ua/content/studentske-samovryaduvannya>.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регламентуються «Статутом ПДАА» (<http://old.mon.gov.ua/files/normative/2017-02-20/6896/nmo-182-2.pdf>), «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА» (https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces15042020_1.pdf), Положенням про забезпечення права на вибір з.в.о. навчальних дисциплін, «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук в ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6161/polozhennya-pro-pidgotovku-zvo-doktora-filosofiyi-osn.pdf>), «Тимчасовим положенням про порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії в ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6161/tymchasove-polozhennya-pro-atestaciyyu-zdobuvachiv-stupenya-doktora-filosofiyi-v-pdaa.pdf>), Кодексом академічної доброчесності, Кодексом про етику викладача та здобувача вищої освіти, «Положенням про оцінювання результатів навчання з.в.о. ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyaproosinyuvannyaresultativnavchannya-zdobuvachiv-yshchoyiosvityvpdaa.pdf>), «Положенням про відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення з.в.о. ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprovidrahuvannya-pereryvannyanavchannya904.pdf>), «Положенням про акад. моб. з.в.о. ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6611/polozhennyapromobilnistpdaa.pdf>).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<https://www.pdaa.edu.ua/content/proyekty-dlya-obgovorennya>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6157/onp-201-agronomiya-2020-new.pdf>

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Зміст ОНП Агрономія відповідає науковим інтересам здобувачів і у повному обсязі забезпечує їх фахову підготовку. П'ять ОК забезпечують освітньо-педагогічну підготовку: «Англійська мова для науковців», «Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність», «Педагогіка вищої школи», «Стратегія стійкого розвитку в глобальному середовищі» та «Філософські науки». Вказані дисципліни формують загальний світогляд,

загальнонаукові принципи, організацію і задачі наукових досліджень. До ОК професійної підготовки відносяться «Агроєкологія», «Органічне землеробство», «Організація наукових досліджень в агрономії», «Стабільне рослинництво». Залежно від теми дисертаційної роботи, з.в.о. вільно обирають вибіркові компоненти, які найбільш повно відповідають їхньої індивідуальної освітньої траєкторії: «Адаптивні системи землеробства», «Біологічний захист рослин», «Селекція і насінництво», «Управління продукційними процесами у рослинництві», «Загальне землеробство», «Лікарське рослинництво», «Системи сучасних інтенсивних технологій», «Нішеві культури». Із вищезазначених ОК до 30 % направлені на поглиблене вивчення різних аспектів агроєкології, стабільного виробництва органічної продукції, що відповідає унікальності ОНП. Педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є етапом практичної підготовки з.в.о. ступеня доктора філософії до науково-педагогічної діяльності, що передбачає набуття ними майстерності викладацької діяльності в закладах вищої освіти.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Повноцінна підготовка здобувачів до дослідницької діяльності забезпечується навчальними дисциплінами обов'язкової частини освітньо-педагогічної підготовки та професійної підготовки, що підсилюється вибіркоким компонентом. Зокрема, зміст навчальної дисципліни «Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність» дозволяє здобувачам уміло застосовувати пошуковий інструмент з проблематики наукового дослідження, оформити змістовний огляд літератури до дисертаційної роботи. В цьому допомагає «Англійська мова для науковців», адже вивчення першоджерел іноземних авторів має важливе значення. За вивчення навчальної дисципліни «Організація наукових досліджень в агрономії» здобувачі опановують методологію експериментальної роботи, вчать збирати та опрацьовувати дослідницький матеріал, інтерпретувати його. При цьому широко використовуються сучасні технології, комп'ютерні засоби та програми для аналізування експериментальних даних та оцінки їх достовірності, оформлення результатів досліджень.

Навчальні дисципліни циклу професійної підготовки включають ОК «Агроєкологія», «Органічне землеробство» й «Стабільне рослинництво», де здобувачам доносять багаторічний досвід науковців академії з означених дисциплін. Все це дозволяє опанувати здобувачами сучасну агрономію й набуття ними концептуальних знань з вирощування сучасних сортів і гібридів сільськогосподарських культур на засадах органічного землеробства.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Підготовка здобувачів до викладацької діяльності за спеціальністю 201 Агрономія забезпечується компонентою ОНП «Педагогіка вищої школи». Вона охоплює набуття здобувачами комплексного підходу у педагогічній діяльності щодо організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності. Та передбачає вивчення здобувачами таких тем, що охоплюють основні поняття педагогіки вищої школи, психолого-дидактичні основи процесу навчання та його методичного забезпечення, види та методика проведення навчальних занять, система контролю та оцінювання якості навчання. Крім того, індивідуальний план підготовки аспіранта передбачає педагогічну практику (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6161/polozhennya-pro-ped-praktyku.pdf>), за результатами якої готується звіт. Здобувачі залучаються до проведення лабораторних і практичних занять, навчальних практик, підготовки до лекцій, що дозволяє набутти практичного досвіду викладацької діяльності.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

На етапі подачі документів до вступу в аспірантуру майбутній здобувач проходить співбесіду із потенційним керівником, де обговорюється майбутня тематика досліджень, коло наукових інтересів, дотичність з напрямком наукової роботи керівника. Після процедури здачі іспитів та зарахування, теми наукових досліджень здобувачів ступеня доктора філософії проходять затвердження на засіданнях кафедр факультету агротехнологій та екології, і плануються у розрізі виконання науково-дослідної роботи кафедр, факультету, академії.

Так, д.с.-г.н., доцент Білявська Л.Г. проводить науково-дослідну роботу із селекції сої та має зареєстровану в УКРНТІ тематику «Формування колекції зразків сої, які вирізняються стабільним проявом показників продуктивності в роки з різними погодними умовами» (0121U108296). Аспірант Мирний М.В. проводить дослідження за темою:

«Створення і оцінювання вихідного матеріалу сої для селекції на стабільну високу врожайність», яка повністю відповідає дослідженням керівника. Доктор с.-г. наук, професор Писаренко П.В. працює над НДР «Теоретичне і експериментальне обґрунтування системи відновлення техногенно забруднених територій» (0119U002846). Тематика дисертаційної роботи аспірантки Безсонової В.О. «Техногенна трансформація агроєкосистем в процесі нафтовидобування: на прикладі Полтавської області» відповідає дослідженням керівника.

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

У межах ОНП з метою проведення апробації результатів наукових досліджень академія організовує і проводить заходи різного рівня. (<https://www.pdaa.edu.ua/content/naukovo-tehnichni-zahodi-konferenciya-seminarinaradi>). Здобувачі можуть звернутися для консультацій та/або взяти участь у роботі: –ініціативної групи при відділі з питань інтелектуальної власності (<https://www.pdaa.edu.ua/content/naukovo-tehnichni-zahodi-konferenciya-seminarinaradi>), Раді молодих вчених (<https://www.pdaa.edu.ua/content/rada-molodyh-vchenyh>), ГО з питань науки «Наукове товариство здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету»

(<https://www.pdaa.edu.ua/content/naukove-tovarystvo-zdobuvachiv-vyshchoyi-osvity-poltavskogo-derzhavnogo>). Здобувачі мають можливість опублікуватися у фаховому виданні «Вісник Полтавської державної аграрної академії» (<https://www.pdaa.edu.ua/content/visnyk-poltavskoyi-derzhavnoyi-agrarnoyi-akademiyi>). Вісник є фаховим за спеціальністю, віднесений до категорії В. Для проведення наукових досліджень забезпечено вільний доступ до атестованих на та навчально-наукових лабораторній та матеріально-технічної бази академії: <https://www.pdaa.edu.ua/content/naukovi-pidrozdzili-laboratoriyi-centri>). після присудження наукового ступеня доктора філософії адміністрацією академії виплачується премія здобувачу.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

ПДАА активно співпрацює з багатьма країнами світу в плані наукового співробітництва, стажування та навчання. Наприклад, участь в ЕРАЗМУС+, де реалізується проект «Підвищення спроможності університетів ініціювати та брати участь у розвитку кластерів на принципах інновацій та сталості» (UniClaD)» та інші (<https://www.pdaa.edu.ua/content/erazmus>). В академії щорічно проходять наукові заходи за участю іноземних представників, як наукових установ так і підприємств, з якими академія має підписані меморандуми (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6956/memorandumsyngenta.pdf>) договори з іноземними ЗВО (<https://www.pdaa.edu.ua/content/dogovory-z-inozemnymy-zvo>), договори з іноземними НДУ (<https://www.pdaa.edu.ua/content/dogovory-z-inozemnymy-ndu-o>). З.в.о. мають можливість проходити ознайомчу практику (стажування) за кордоном. (<https://www.pdaa.edu.ua/content/mizhнародni-zvyazky>). На базі академії проводяться Міжнародні науково-практичні конференції: <https://www.pdaa.edu.ua/content/materialy-naukovo-praktychnyh-konferencyu>). Одним із інструментів долучення здобувачів академії до міжнародної академічної спільноти є спільні публікації з науковими керівниками (<https://www.pdaa.edu.ua/content/naukovo-doslidna-robota-aspirantiv-fate>) в наукових виданнях України та іноземних, які індексуються у міжнародних науко-метричних базах: Scopus https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/scopus_list_pdaa.pdf, WOS https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/wos_list_pdaa.pdf

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники разом з аспірантами беруть участь у НДР, результати яких публікуються і впроваджуються. Доктор с.-г. наук, доцент Кулик М.І. та здобувач вищої освіти Рожко І.І. проводили дослідження в рамках виконань міжнародної тематики: Міжнародний науковий проект уряду королівства Нідерландів «Pellets for power : Sustainable biomass import from Ukraine» - Стале виробництво біомаси в Україні (код проекту DBI01010) (<https://subsites.wur.nl/en/show/Pellets-for-Power.htm>). Крім того, здобувачі активно долучалися до виконання завдань проекту МОН «Розробка оптимальних енергетичних систем з урахуванням наявного потенціалу відновлюваних джерел енергії в умовах Лісостепу України» номер державної реєстрації 0117U000397 (2017–2020 рр.), договірних наукових досліджень: (https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/1883/tem-plan-groshi-zamovnyku-2020_o.pdf). Результати виконання наукових досліджень відображені у звітах, публікуються у наукових виданнях академії (<https://www.pdaa.edu.ua/content/visnyk-poltavskoyi-derzhavnoyi-agrarnoyi-akademiyi>), а також в інших фахових виданнях України та зарубіжжя. Результати науково-дослідних робіт впроваджуються в освітній процес, у підприємства різних форм власності, що підтверджується відповідними актами впровадження.

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Нормативними документами, що регулюють питання дотрим. академ. доброчесності в ПДАА є:

- Положення про організацію освітнього процесу у Полтавській державній аграрній академії
- Етичний кодекс ученого України
- Кодекс академічної доброчесності Полтавської державної аграрної академії
- Кодекс про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавській державній аграрній академії
- Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності
- Інформація щодо анкетування педагогічних, науково-педагогічних працівників факультету агротехнологій та екології стосовно реалізації принципів академічної доброчесності

Провод. регулярні опит. та тестування щодо нагальних питань академ. доброчесності:

<https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>. В ПДАА враховується досвід вітчизняних та зарубіжних ЗВО щодо реалізації принципів академічної доброчесності в освітньому середовищі, основні принципи якої базуються на створенні комфортних умов для розвитку поваги та взаємної довіри між науковими керівниками та з.в.о.; створ. та функціон. сист. запобігання та виявл. академ. плагіату; протидії проявам неправомірної вигоди; провед. тренінгів і семінарів із залуч. наук. керівників та аспірантів з метою заохоч. їх до етичної поведінки та формува. навичок протидії академ. нечесності. При підготовці дисерт. роботи з.в.о. разом науковим керівником проводять попереднє оцінювання окремих академічних текстів перед їх оприлюдненням.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Дотриманням науковими та науково-педагогічними працівниками принципів і правил академічної доброчесності здійснює комісія з питань етики та академічної доброчесності: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/polozhennya-pro-komisiyu-z-putan-etyku-ta-akademichnoyi-dobrochesnosti-2020-pdaa.pdf>, а також керівники структурних підрозділів. Наукові тексти (в т.ч. дисертаційні роботи) здобувачів перевіряються спеціалістами Відділу

із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку: <https://www.pdaa.edu.ua/content/viddil-iz-zabezpechennya-osvity-doroslyh-ta-innovaciynogo-rozvytku>. Згідно укладеної декларації НПП та здобувачів про академічну доброчесність, яка зберігається у особовій справі, передбачено уникнення явищ плагіату у освітній та науковій програмі.

Наукові керівники особисто несуть відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності в науково-дослідницькій роботі здобувачів. За порушення академічної доброчесності наукові керівники можуть бути притягнуті до відповідальності, зокрема: попередження, догана, отримати відмову у присудженні наукового ступеня чи присвоєння вченого звання; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; позбавлення права брати участь у роботі редакційних колегій періодичних видань, спеціалізованих вчених рад.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Критично оцінюючи ОП, можна відзначити як сильні сторони, так і указати на слабкі. До сильних сторін безумовно слід віднести загальну концепцію освітньо-наукової програми та її орієнтацію на формування фахівців з органічного виробництва сільськогосподарської продукції. Це загальносвітовий тренд, який активно розвивається в Україні. Отримання базових компетенцій з цього напрямку підсилюється наданням унікальних знань і навичок з виробництва зернових, зернобобових і круп'яних культур, лікарських рослин, нішевих культур. Таке поєднання має значний попит на ринку праці у будь-якій формі власності. Для забезпечення і надання всього спектру освітніх послуг в ПДАА є потужний кадровий склад: доктори с.-г. наук, професори Писаренко П.В., Писаренко В.М., Тищенко В.М., Шевніков М.Я., Поспелов С.В., Гангур В.В., Кулік М.І., які мають великий викладацький досвід, авторитет в академічній спільноті, міжнародний рівень наукової роботи. До переваг слід віднести міцні зв'язки академії з провідними науково-дослідними установами нашого регіону, серед них: Полтавська державна с.-г. дослідна станція ім. М.І.Вавилова, Устимівська дослідна станція інституту рослинництва ім. В.Я.Юр'єва НААН, Дослідна станція лікарських рослин НААН тощо, які володіють міцною експериментальною базою, унікальні «органічні» господарства, провідні в Україні: ПП «Агроекологія», ТОВ «Арніка Органік», СФГ «Ярошенко» та ін., які створюють активне дослідницьке поле діяльності. ПДАА, як заклад вищої освіти з віковою історією, здатен надати майбутнім фахівцям для науково-дослідної роботи атестовані лабораторії, доступ до інформаційних ресурсів, сучасної техніки, площадки для організації наукових майданчиків різного рівня.

Серед слабких сторін, які необхідно доопрацьовувати та удосконалювати треба указати на недостатню інтеграцію здобувачів вищої освіти у міжнародний освітній простір, більш ширше залучення до освітньо-наукового процесу провідних науковців провідних світових університетів, більш активне використання програм академічної мобільності, участь у спільних наукових проектах, поглиблене вивчення іноземних мов, залучення інвестицій у вигляді грантів, стипендій, бізнес-проектів, більш активно презентувати свої дослідження світовій спільноті тощо.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Невпинний розвиток науково-технічного прогресу, в результаті чого є необхідність удосконалювати теоретичну і матеріально-технічну базу, зміни у світових трендах ринку праці, більша вимогливість до професорсько-викладацького складу, ставить перед академією нові виклики, які необхідно вирішувати для підвищення ефективності та якості науково-освітньої діяльності. З цього приводу, у найближчі роки ПДАА ставить низку задач. Постійно удосконалювати зміст освітніх компонентів на підставі відгуків, побажань, рецензій стейкхолдерів, роботодавців, випускників. Регулярно переглядати робочі програми/ силабуси для підвищення ефективності досягнення програмних результатів і компетентностей, визначених ОП. Оновлювати і удосконалювати блок вибіркового освітніх компонентів з метою забезпечення з.в.о. новими компетентностями для підвищення їх конкуренції на ринку праці та рівня наукових досліджень.

Постійно удосконалювати форми та методи викладання відповідно до сучасних тенденцій розвитку освіти та науки. Активізувати роботу у напрямку розширення міжнародної співпраці, грантових програм, програм міжнародної академічної мобільності та наукових проектів.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: АРАНЧІЙ Валентина Іванівна

Дата: 08.04.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОК 5. Філософія науки	навчальна дисципліна	<i>СИЛАБУС філософія.pdf</i>	ir+olxho4YvzgA9tZpT7n5L9/W7yPgPbo7cfXNfcmAY=	Мультимедійний проектор, проекційний екран, ноутбук
ОК 1. Англійська мова для науковців	навчальна дисципліна	<i>syllabus-agro-angliyska-movadlya-nauk-1.pdf</i>	74zapLwokwa2arvWubQ/xP5ojeDwEipwWQ8ED38dTBY=	Мультимедійний проектор, Ноутбук, Магнітофон CD з підтримкою MP3 – 4 шт.
ОК 2. Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність	навчальна дисципліна	<i>syllabus-agro-2020-bibliografiya1.pdf</i>	/yaXwPvoJoqaSCryuIV81nzI5sa8hLT2pSDKPU9OS6o=	Мультимедійний проектор, проекційний екран, ноутбук, відеокамера
ОК 3. Педагогіка вищої школи	навчальна дисципліна	<i>Силабус ПВШ.pdf</i>	71OSZX8fe5RbyT+4iuLlRXs9zTGazzn94lPzwIaCcHA=	Мультимедійний проектор, проекційний екран, ноутбук, відеокамера
ОК 4. Стратегія стійкого розвитку в глобальному середовищі	навчальна дисципліна	<i>СИЛАБУС ССР (1).pdf</i>	NR8obz7s5ycfMbQG4197ov/YoG5pEISivoNg7XlGvWY=	Монітор, системний блок, мультимедійне обладнання, ноутбук, телевізор, наочні матеріали.
ОК 6. Агроекологія	навчальна дисципліна	<i>силабус Агроекологія.pdf</i>	KZpAy+KPQfXzT5rE2pIypsdwV8A3sIeZnjnAXoPLv7A=	Німрат-тестер SOEKS - 1 шт., метеостанція Wh1080-Professional touch screen. Weather center with PC interface - 1 шт., temperature Bench Meter/ pH/ORP/ISE AD 1200, газоаналізатор ОКСИ 5М-5Н - 1 шт., дозиметр-радіометр EcoTest TERRA-P MKS-0 -1 шт., дозиметр SOEKS, тестер запиленості повітря Walcom HT-9600 - 1 шт., газоаналізатор формальдегіду та рівня ЛОС (Dienmern DM501) - 1 шт., шумомір FLUS ET-933 - 1 шт., ПИ-6 (ИШВ-1) №1374 - 1 шт., барометр-анероїд БАММ-1 - 1 шт., аспіратори: ЭА-1А - 1 шт., ГХ-М - 1 шт., УГ-2 - 1 шт., фотоколориметр КФК-3 - 1 шт., атомно-адсорбційний спектрофотометр С 115 ПК газорідинний хроматограф - 1 шт., рН-метр -1 шт., рН-150 - 1 шт., кондуктометр - 1 шт., солемір - 1 шт., муфельна піч - 1 шт., сушильна шафа 2 В-151-1 шт., мультитестер (цуп) SENGENTA - 1 шт., мультимедійне обладнання SANYO - 1 компл., графопроєктор Пеленг - 1 шт., ноутбук Lenovo 80 MJ, телевізор Electron 29-982 - 1 шт., наочні матеріали.
ОК 7. Органічне землеробство	навчальна дисципліна	<i>Силабус Органічне землеробство.pdf</i>	+2zPGj7WKejlqUxRbwWunhoTwnb/bonINbfpjbeSAZ4=	Зразки різних типів ґрунтів, вода, бур Ізмаїльського - 1 шт., бюкси, сушильна шафа - 1 шт., ґрунтовий ніж, технічні терези, ящик для бюксів, прилад Качинського для визначення об'ємної маси - 1 шт., лінійка, зразки повітряно-сухого ґрунту, набір ґрунтових сит із діаметром отворів 10, 7, 5, 3, 1, 0,5, 0,25 мм; стакан для води,

				фарфорові чашки, твердомір Рев'якіна натискного типу, міліметровий папір, олівець; препарувальні голки, лупи, штативи з пробірками насіння бур'янів, атласи-визначники та довідники бур'янів; ростильні, фотофобії; зразки засміченого насінням бур'янів ґрунту, шпатель, розбірні дошки, збільшувальні скельця, колекція насіння бур'янів; товкачик з гумовим наконечником, сито з діаметром отворів 1 мм, ємкість з водою, V-подібний шпатель; порцелянова чашка, дистильована вода, чашка з рівним дном, прилад М.А. Качинського для визначення липкості ґрунту; лабораторний стіл, рівний полоз з лемішної сталі, зразки ґрунтів різного механічного складу, динамометр; моноліти з різних за механічним складом і будовою ґрунтів, ящики, бур, скляні градуйовані трубки.
ОК 8. Організація наукових досліджень в агрономії	навчальна дисципліна	СИЛАБУС ОНДА .pdf	QJ/QMmZmGwGwJ QU/NDbl6jZUuCEr MVYxPhQMYfflx4=	Комп'ютери Intel Celeron 1,70GHz – 16 шт., програмне забезпечення - MS Windows, MS Office, Google Chrome (кількість ліцензій: 16), версія програмного забезпечення: Windows XP Professional, Office 2003 Professional, Google Chrome 29.0.1547.76, мультимедійне обладнання SANYO – 1 компл., графопроектор SCHOLAR – 1 шт.проекційний екран, наявність мережі wi-fi, , наочні матеріали.
ОК 9. Стабільне рослинництво	навчальна дисципліна	Силабус Стабільне рослинництво.pdf	2UOkQDDuKN05lHr H6yUKBdg5G9uHhu c5gNMdABx5QtM=	Зразки насіння різних сільськогосподарських культур, розбірні дошки, ваги МН-500 – 1 шт., лінійки, лупи ЛЗП 4,5 – 3 шт.; ростильні, фільтрувальний папір, вода; снопові зразки сільськогосподарських культур, рулетка Stark Compact 5 м; сушильна шафа, ваги лабораторні, бюкси металеві, зразки зерна різних культур; таблицний матеріал, слайди, відеоматеріали, рослини, лінійка, ваги; літрова хлібна пурка ПХ-1, зразки зерна пшениці, жита, ячменю та вівса різної вологості; ваги лабораторні, лупа зернова 4,5х, комплект лабораторних сит із решітного полотна з крупними отворами, шпатель, скальпелі, зразки зерна пшениці й гороху; капронове чи шовкове сито № 38, мірний циліндр місткістю 25 мл, чашки Петрі, порцелянові чашки, товкачики, зразки зерна пшениці; свіжі або гербарні зразки рослин, мірні лінійки, пристосування для висічок листя, аналітичні ваги, міліметровий папір, практикум, підручник, для загального ознайомлення; рослинні зразки, ваги, бюкси, зошити, лінійки.
ОК 10. Педагогічна практика	практика	polozhennya-pro-ped-praktyku.pdf	JGedCqYz6tSDxRKK 8FXdFSgHVj98+Uq RScvPLDxBs/c=	Мультимедійний проектор, проекційний екран, ноутбук, наочні матеріали

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
118884	Кулик Максим Іванович	Професор, Основне місце роботи	Агротехнологій та екології	<p>Диплом спеціаліста, Полтавська державна аграрна академія, рік закінчення: 2002, спеціальність: 1301 Агрономія, Диплом доктора наук ДД 009066, виданий 15.10.2019, Диплом кандидата наук ДК 049732, виданий 03.12.2008, Атестат доцента 12ДЦ 033973, виданий 25.01.2013</p>	14	ОК 8. Організація наукових досліджень в агрономії	<p>1. Підвищення кваліфікації за спеціальністю «Підвищення енергоефективності та стимулювання використання відновлюваної енергії в агрохарчових та інших малих та середніх підприємствах України», Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ. Свідоцтво про підвищення кваліфікації СС 00493706/003263-17 від 2.06.2017 р.</p> <p>2. Підвищення кваліфікації за спеціальністю «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності», Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ. Свідоцтво про підвищення кваліфікації СС 00493706/000996-16 від 30.09.2016 р.</p> <p>Статті Скопус: 1. Kulyk M., Kurylo V., Pryshliak, N., Pryshliak, V. (2020). Efficiency of Optimized Technology of Switchgrass Biomass Production for Biofuel Processing. Journal of Environmental Management and Tourism, [S.l.], v. 11, n. 1, p. 173–185, apr. 2020. ISSN 2068-7729. doi: https://doi.org/10.14505/jemt.v11.1(41).20 2. Kulyk M., Kalynychenko O., Pryshliak N., Pryshliak V. (2020). Efficiency of using biomass from energy crops for sustainable bioenergy</p>

						<p>development. Journal of Environmental Management and Tourism, [S.l.], v. 11, n. 5, p. 1040–1053, aug. 2020. ISSN 2068-7729 doi: https://doi.org/10.14505/jemt.v11.5(45).02.</p> <p>3. Kulyk M. I., Rozhkov A. O., Kalinichenko O. V., Taranenko A. O., Onopriienko O. V. (2020). Effect of winter wheat variety, hydrothermal coefficient (HTC) and thousand kernel weight (TKW) on protein content, grain and protein yield. Agronomy Research. 18(3): 2103–2116. https://doi.org/10.15159/AR.20.187</p> <p>4. Kulyk M., Galytskaya M., Plaksiienko I., Kocherga A., Mishchenko O. (2020). Switchgrass and lupin as phytoremediation crops of contaminated soil. International Multidisciplinary Scientific GeoConference Surveying Geology and Mining Ecology Management, SGEM Albena Co, Bulgaria, 2020.</p> <p>5. Rakhmetova S. O., Vergun O. M., Kulyk M. I., Blume R. Y., Bondarchuk O. P., Rakhmetov D. B. (2020). Efficiency of Switchgrass (<i>Panicum virgatum</i> L.) Cultivation in the Ukrainian Forest-Steppe Zone and Development of Its New Lines. The Open Agriculture Journal. Volume: 14 : 273–289. DOI: 10.2174/1874331502014010273 Виконання видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов: 1; 2; 3; 5; 8; 9; 12; 13; 15; 16; 17; 18</p>	
306605	Гангур Володимир Васильович	Професор (0,5 ст.), Суміщення	Агротехнологій та екології	<p>Диплом доктора наук ДД 009714, виданий 26.02.2020,</p> <p>Диплом кандидата наук КН 015196, виданий 16.05.1997,</p> <p>Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) АС 004949,</p>	4	ОК 7. Органічне землеробство	<p>Підвищеннякваліфікації:</p> <p>1. Державне підприємство «Дослідне господарство «Степне» Інституту свинарства і АПВ НААН», 01.08.2018 р. - 20.08.2018 р. Посвідчення № 542 від 21.08.2018 р.</p> <p>2. Національний університет біоресурсів і природокористування України, ННІ</p>

виданий
19.01.2006

післядипломної освіти і туризму, свідоцтво про підвищення кваліфікації СС 00493706/ 011350 - 20, 28.02.2020 р.
Публікації за дисципліною: Scopus або Web of Science Core Collection:
1. Hanhur, V., Marenych, M., Yeremko, L., Yurchenko, S., Hordieieva, O. & Korotkova, I. (2020). The effect of soil tillage on symbiotic activity of soybean crops. Bulg. J. Agric. Sci., 26 (2), 365–374. Scopus URL: <https://www.agrojournal.org/26/02-13.pdf>.
Статі у фахових виданнях:
1. Бойко П. І., Коваленко Н. П., Гангур В. В., Корецький О. Є., Шаповал І. С., Савченко Г. І., Квасніцька Л. С. Екологічна роль сівозмін у підвищенні стійкості агроєкосистем Лісостепу. Збірник наукових праць Національного наукового центру «Інститут землеробства УААН». 2010. Вип. 3. С. 175–185. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpzeml_2010_3_21.
2. Глущенко Л. Д., Гангур В. В. Біопродуктивність чорнозему типового залежно від дії та післядії добрив на гумусний стан у агроценозах. Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2013. № 3. С. 45–48. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/visnyk/2013/03/45.pdf>
3. Глущенко Л. Д., Кохан А. В., Гангур В. В., Олєпир Р. В., Лень О. І., Брегеда С. Г. Продуктивність жита озимого за беззмінного вирощування. Агроєкологічний журнал. 2018. № 2. С. 61–67. URL: http://www.iogu.gov.ua/wp-content/uploads/2016/12/%D0%B6%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%Bo%D0%BB__2_2018.

						pdf. Тези доповідей: 1. Ласло О.О., Гангур В.В., Міщенко О.В. Особливості відновлення порушених та деградованих ґрунтів у системі органічного землеробства. Nowoczesna nauka: teoria i praktyka: Mater. III Międz. Konf. Nauk.-Prakt. / Pod red. S. Gorniaka. Katowice: Nowa nauka, 2019. S. 12–13. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/9196/ilovepdf_merged%20%2818%29.pdf?sequence=1&isAllowed=y Виконання видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов: 1; 2; 3; 8; 10; 11; 12; 13; 15; 16; 17	
49767	Писаренко Віктор Микитович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Агротехнологій та екології	Диплом спеціаліста, Херсонський сільськогосподарський інститут ім. А.Д. Цюрупи, рік закінчення: 1970, спеціальність: 6.090101 агрономія, Диплом доктора наук СХ 000669, виданий 27.12.1985, Аттестат професора ПР 010550, виданий 23.10.1991	35	ОК 6. Агроекологія	Підвищення кваліфікації: Національний університет біоресурсів і природокористування України ННІ неперервної освіти і туризму Свідоцтво про підвищення кваліфікації СС 00493706/012458-20 Тема: Методичне обґрунтування організації дистанційного навчання студентів з дисципліни «Інтегрований захист рослин» 28 вересня 2020 р. – 9 жовтня 2020 р. XI Міжнародна науково-практична конференція. М. Ванкувер. Сертифікат «Динаміка розвитку світової науки» 8-10 липня 2020. Scopus: I.O. Yasnolob, V.M. Pysarenko, T.O. Chayka, O.O. Gorb, O.S. Pestsova-Svitalka, Zh.A. Kononenko, O.M. Pomaz Ecologization of tillage methods with the aim of soil fertility improvement Ukrainian Journal of Ecology, 2018, 8(2), 280-286.; Pysarenko V., Pysarenko P., Pysarenko V., Gorb O. Directions of adaptation of agricultural market to the climate change. // Management of the 21st century: globalization challenges. Issue 2.

Nemoros s.r.o. Prague 2019. P. 112 - 118.
Фахові статті:
Писаренко В. М.,
Писаренко П. В.,
Писаренко В. В. Горб
О. О., Чайка Т. О.
Посухи в контексті
змін клімату України.
Вісник ПДАА. 2019 №
1. С. 134 - 147. В. М.
Писаренко, П. В.
Писаренко, В. В.
Писаренко
Формування
родючості ґрунту за
органічного
землеробства. Вісник
ПДАА № 3. 2019 С. 85
- 91. Pisarenko V. M.,
Kovalenko N. P.,
Pospelova G. D., Gorb
O. O., Pischalenko M.
A., Sherstiuk O. L.
Technological methods
of organic farming as a
basis for regulating the
development of harmful
organisms. Вісник
Полтавської
державної аграрної
академії. 2020. №3. С.
46-54. Pisarenko, V.
M., Kovalenko, N. P.,
Pospelova, G. D.,
Pischalenko, M.
A., Nechyporenko, N. I.,
& Sherstiuk, O. L.
(2020). Modern
strategy of integrated
plant protection.
Bulletin of Poltava State
Agrarian Academy, (4),
104-111. Монографія:
Посухи в контексті
змін клімату України .
Полтава, 2019 р., 150
с.; Pisarenko V.,
Pisarenko P., Pisarenko
V. Organic farming:
technology, marketing,
Security of the XXI
century: National and
ceological aspects
(monograph) Prague,
2019 с.230-237;
Псаренко В. М.,
Писаренко В. В.,
Писаренко П. В.
Управління
агротехнологіями за
умов посух / В. М.
Писаренко, В. В.
Писаренко, П. В.
Писаренко //
Полтава, 2020.161 с.;
Писаренко В. М.
Інтегрований захист
рослин / Писаренко В.
М., Піщаленко М. А.,
Поспелова Г. Д., Горб
О. О., Коваленко Н.
П., Шерстюк О. Л. //
Полтава, 2020. 245 с.
Тези конференцій:
Писаренко В. М.,
Коваленко Н. П.,
Поспелова Г. Д.,
Піщаленко М. А.,
Шерстюк О. Л.
Агроекологія – основа

						<p>землеробства. The 11th International scientific and practical conference "Dynamics of the development of world science" (July 8-10, 2020) Perfect Publishing, Vancouver, Canada. 2020. P. 365-371.; Писаренко В. М. Стан та перспективи розвитку інтегрованого захисту рослин // Захист і карантин рослин: історія та сьогодення» (присвячена 110-річниці створення відділу захисту рослин Полтавської дослідної станції імені М.І.Вавилова): матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. Полтава: ПДАА, 2020.С. 9-10.; Писаренко В. М., Шерстюк О. Л., Коваленко Н. П. Вивчення ентомокомплексу шкідників люцерни на Полтавщині. Захист і карантин рослин: історія та сьогодення» (присвячена 110-річниці створення відділу захисту рослин Полтавської дослідної станції імені М.І.Вавилова): матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. Полтава: ПДАА, 2020.С. 25 - 27. Виконання видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов: 1,2,3,8,10,12,13,15,16,17, 18</p>	
273250	Гангур Володимир Васильович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Агротехнологій та екології	<p>Диплом доктора наук ДД 009714, виданий 26.02.2020, Диплом кандидата наук КН 015196, виданий 16.05.1997, Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) АС 004949, виданий 19.01.2006</p>	4	ОК 9. Стабільне рослинництво	<p>Підвищення кваліфікації: 1. Державне підприємство «Дослідне господарство «Степне» Інституту свинарства і АПВ НААН», 01.08.2018 р. - 20.08.2018 р. Посвідчення № 542 від 21.08.2018 р.. 2. Національний університет біоресурсів і природокористування України, ННІ післядипломної освіти і туризму, свідоцтво про підвищення кваліфікації СС 00493706/ 011350 - 20, 28.02.2020 р. Публікації за дисципліною: Scopus або Web of Science Core Collection: 1. Marenych M. M., Kaminsky V. F., Bulygin</p>

C. Yu., Hanhur V. V., Korotkova I. V., Yurchenko S. O., Bahan A. V., Taranenko S. V., Liashenko V. V. OPTIMIZATION OF FACTORS OF MANAGING PRODUCTIVE PROCESSES OF WINTER WHEAT IN THE FOREST-STEPPE. Agricultural Science and Practice, 2020, Vol. 7, No. 2. P. 44–54. Web of Science Core Collection. URL: <https://doi.org/10.15407/agrisp7.02.044>

Статі у фахових виданнях:

1. Єремко Л. С., Гангур В. В., Киричок О. О., Сокирко Д. П. Мінеральне живлення як фактор підвищення фотосинтетичної продуктивності і урожайності посівів гороху. Вісник ПДАА. 2019. № 3. С. 50–56. URL: https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/vi_snyk/2019/03/06.pdf2

2. Маренич М. М., Маркіна І. А., Гангур В. В., Лень О. І. Ефективність застосування препаратів «SOILBIOTICS» на пшениці озимій. Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2018. № 3. С. 22–26. URL: https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/vi_snyk/2018/03/05.pdf

3. Гангур В. В., Кочерга А. А., Пипко О. С., Єщенко В. М., Кабак Ю. І., Онопрієнко О. В. Ефективність стимуляторів для передпосівної обробки насіння пшениці озимої. Вісник ПДАА. 2020. № 3. С. 40–45. URL: https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/vi_snyk/2020/03/04.pdf

Тези доповідей:

1. Гангур В.В., Єремко Л.С. Оптимізація співвідношення гібридів кукурудзи різних груп стиглості у структурі посівів Лівобережного Лісостепу України. Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу

						<p>Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році (м. Полтава, 22-23 квітня 2020 року). Полтава: РВВ ПДАА, 2020. С. 220–222. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/8561/1/Мугна_Tezy_PSAA_2020.pdf</p> <p>Виконання видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов: 1, 2, 3, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17.</p>	
201068	Самойлік Марина Сергіївна	Професор, Основне місце роботи	Агротехнологій та екології	<p>Диплом спеціаліста, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, рік закінчення: 2003, спеціальність: 070801 Екологія та охорона навколишнього середовища, Диплом доктора наук ДД 004947, виданий 15.12.2015, Диплом кандидата наук ДК 060203, виданий 01.07.2010, Аттестат доцента 12ДЦ 037562, виданий 17.01.2014, Аттестат професора АП 001842, виданий 02.07.2020</p>	16	ОК 4. Стратегія стійкого розвитку в глобальному середовищі	<p>Доктор економічних наук, спеціальність 08.00.05 «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка» Тема дисертаційної роботи: «Теоретико-методологічні засади управління ресурсно-екологічною безпекою на регіональному рівні». Вчене звання: професор кафедри екології Наукова активність: за 5 р. 1. Член експертної Ради МОН з експертизи проектів наукових робіт, науково-технічних розробок молодих вчених (секція 4 – нові технології екологічно чистого будівництва, охорони навколишнього середовища, видобутку та переробки корисних копалин; раціональне природокористування). 2. Член спеціалізованої вченої ради ПДАА – Д 44.887.01 за спеціальностями: 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності); 08.00.03 – економіка та управління національним господарством 3. Заступник голови Редакційної ради науково-виробничого фахового журналу «ВІСНИК ПОЛТАВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АГРАРНОЇ АКАДЕМІЇ» Підвищення кваліфікації: 1. Дніпропетровський державний аграрно-</p>

економічний
університет,
28.05.2018 р. –
28.06.2018 р., тема
«Політика управління
сферою поводження з
відходами в контексті
сталого розвитку
регіону. Збалансоване
природокористування
в галузі», свідоцтво
ПК
№00493675/048443-
18, від 2.07.2018 р. 2.
ТОВ «Центр
Освітнього
консультування»,
13.01.2019-30.01.2019
р., тема
«Organization of didactic
Process,
Educational programme
rs,
innovative technologies and
scientific work»,
Krakiv, Poland, KR
190131/01 від
31.01.2019 р. 3. Рівень
володіння англ.
мовою В2 (АС
№001534 від 1.11.2019
р.) Наявність за
останні п'ять років
наукових публікацій у
періодичних
виданнях, які
включені до
наукометричних баз,
рекомендованих
МОН, зокрема Scopus
або Web of Science Core
Collection 1. Kovalenko
V., Kotok V., Sukchin
Samoilik M.S. and &
Investigation of
characteristics of binary
Ni–Co oxyhydroxides
for supercapacitor
application Eastern-
European Journal of
Enterprise
Technologies. 2020.
№1/12 (103). P.15-23.
Scopus
doi:10.15587/1729-
4061.2020.194618
Режим доступу:
https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3706873 2.
Pisarenko P.V.,
Samoilik M.S.,
Korchagin O.P.
Phytotoxic assessment
of sewage treatment
methods in disposal
sites IOP Conference
Series: Earth and
Environmental Science.
2019. Vol. 341
012002. Scopus
doi:10.1088/1755-
1315/341/1/012002.
Режим доступу:
<https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/341/1/012002/pdf>
3. Писаренко П. В.,
Самойлік М.С.
Плаксієнко І.Л.,

Колесникова Л. А.
Conceptual framework
for ensuring resource
and environmental
safety in the region
Теоретическая и
практическая
экология. 2019. №2. С.
137-142. Scopus doi:
10.25750/1995-4301-
2019-2-137-142. Режим
доступу:
[http://envjournal.ru/ar
i/v2019/v2/19217.pdf](http://envjournal.ru/article/view/19217)
4. Kovalenko V., Kotok
V., Stoliarenko V.,
Samoilik M.S. and &
The study of activation
impact during
formation and testing
of Ni(OH)₂
electrochromic films in
the presence of Al³⁺
and WO₄²⁻ ions
Eastern-European
Journal of Enterprise
Technologies. 2019. №
6/5 (102). P.6 -13.
Scopus
doi:10.15587/1729-
4061.2019.1858 Режим
доступу:
[http://journals.uran.ua
/eejet/article/view/1858](http://journals.uran.ua/eejet/article/view/1858)
22 Наявність не
менше п'яти наукових
публікацій у наукових
виданнях, включених
до переліку наукових
фахових видань
України 1. Методичні
засади впровадження
екоінновацій у
контексті сталого
розвитку сільських
територій. Вісник
ПДАА №4 2020 р. С.
135-142
[https://www.pdaa.edu.
ua/sites/default/files/vi
snyk/2020/04/16.pdf](https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/vi
snyk/2020/04/16.pdf)
2. Система
комплексного
управління сферою
поводження з
твердими відходами в
контексті
збалансованого
регіонального
розвитку Вісник
ПДАА №3. 2020 р. С.
125-135.
[https://www.pdaa.edu.
ua/sites/default/files/vi
snyk/2020/03/14.pdf](https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/vi
snyk/2020/03/14.pdf)
3. Оптимізація
організаційної
структури управління
ресурсно-екологічною
безпекою на
регіональному рівні
на інноваційних
засадах. БІЗНЕС
ІНФОРМ №8. 2020 р.
С. 60 – 68
[https://www.businessin
form.net/search/?
qu=%D0%A1%D0%B0
%D0%BC%D0%BE%D0
%B9%D0%BB%D1%96
%D0%BA&x=0&y=0](https://www.businessin
form.net/search/?
qu=%D0%A1%D0%B0
%D0%BC%D0%BE%D0
%B9%D0%BB%D1%96
%D0%BA&x=0&y=0) 4.

Використання експертних методів в системі управління сферою поводження з твердими побутовими відходами регіону Вісник Полтавської державної аграрної академії. Полтава, 2019. №4. С. 83-92.

5. Фіторе mediaційні аспекти використання енергетичних культур в умовах України Agrology. 2019. № 2(1). С. 65-73.

6. Оцінка фітотоксичної дії стічних вод місць захоронення відходів на стійкість *Triticum aestivum* Вісник Полтавської державної аграрної академії. Полтава, 2019. №1. С. 127-134.

7. Strategic management directions of solid domestic waste sphere in the Poltava region Наукові горизонти. Житомир: ЖНАЕУ, 2019. № 1 (74). С. 3-11.

8. Multifunctional modeling regional system of solid waste management to considering syneric effect Актуальні проблеми інноваційної економіки. Харків, 2018. №3. С. 80-91.

9. Моделювання ресурсно-екологічної безпеки в контексті забезпечення економічної безпеки регіону Бізнес інформ. 2018. №12. С. 113-120.

10. Використання різних технологічних рішень у сфері поводження з твердими відходами при оцінці ризиків щодо здоров'я населення Вісник Полтавської державної аграрної академії. Полтава, 2018. №4. С. 111-116.

Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії 1. Сасойлік М.С. Ресурсно-екологічна безпека регіону: монографія Полтава : Сімон, 2014. – 317 с. 2. Рожко М. М., Ерстенюк Г. М., Самойлік М.С. Система зменшення навантаження територій і населення екологічно кризових регіонів України: монографія Івано-Франківськ: ДВНЗ

«Івано-Франківський національний медичний університет», 2014. – 584 с. 3. Крикунова В.Ю. Кулинич С.М., Самойлік М.С., Колеснікова Л.А. Основи біохімії та особливості обміну речовин. Навчальний посібник. - Полтава: 2019 – 283 с. 4. Енергоефективність та енергозбереження: економічний, технічний та агроекологічний аспекти: [колективна монографія]. – 2019.-. Полтава : ПП “Астрая”, 2019. 603 с. Наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п’яти публікацій. Участь у конференціях. 1. Resource and environmental safety management in the region Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Херсон, 25-26 жовтня 2018 р. Херсон, 2018. С.230-235. 2. Наукові засади комплексного оцінювання ефективності управління ресурсно-екологічною безпекою з урахуванням регіональних особливосте Ефективне функціонування екологічно-стабільних територій у контексті стратегії стійкого розвитку: агроекологічний, соціальний та економічний аспекти : матеріали II міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Полтава: ПДАА, 28 лист. 2018 р. Полтава, 2018. С. 18-23 з. Сучасні інноваційні технології у навчальному процесі Сучасний підхід до викладання навчальних дисциплін в контексті підвищення якості вищої освіти :

матеріали 50-ї наук.-метод. конф.,
Полтава: ПДАА, 26-27 лют. 2019 р. Полтава, 2019. С. 21-23. 4.
Оптимізаційна модель управління системою поводження з твердими відходами регіону Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку : матеріали I міжнар. наук.-прак. конф., м. Полтава: ПДАА, 16 трав. 2019 р. Полтава, 2019. С. 62-65. 5. Проблеми утилізації промислових та побутових відходів та їх вирішення у розвинутих країнах Ефективне функціонування екологічно стабільних територій у контексті стратегії стійкого розвитку: агроекологічний, соціальний та економічний аспекти : збірник матеріалів III міжнар.наук.-практ. інтернет-конф., Полтава: ПДАА, 12 груд. 2019 р. Полтава, 2019. С.80-83 6. Прогнозування процесів евтрофікації водних об'єктів. The 1st International scientific and practical conference "Science and education: problems, prospects and innovations" (October 7-9, 2020) CPN Publishing Group, Kyoto, Japan. 2020. С.48-54 <https://sciconf.com.ua/wpcontent/uploads/2020/10/SCIENCE-ANDEDUCATIONPROBLEMSPROSPECTS-ANDINNOVATIONS-7-9.10.20.pdf> 7. Conceptual framework for ensuring resource and environmental safety in the region. The Ist International scientific and practical conference «Topical aspects of modern science and practice» (September 21-24, 2020). Frankfurt am Main, Germany 2020. P. 24-29. <https://isgkonf.com/ru/topicalaspects-of-modernscience-and-practiceru/> 8. Теоретичні засади регулювання процесів

евтрофікації
поверхневих водних
об'єктів The 1 st
International scientific
and practical
conference "Priority
directions of science
and technology
development"
(September 27-29,
2020) SPC "Sciconf.
com.ua", Kyiv, Ukraine.
2020. С. 152-157.
<https://sciconf.com.ua/wpcontent/uploads/2020/09/PRIORITYDIRECTIONS-OFSCIENCE-ANDTECHNOLOGYDEVELOPMENT-27-29.09.20.pdf> 9. Оцінка
ефективності методів
очищення
поверхневих водних
об'єктів від синьо-
зелених водоростей.
Третя Міжнародна
науково-практична
конференція
«Екологічні проблеми
навколишнього
середовища та
раціонального
природокористування
в контексті сталого
розвитку» : збірник
матеріалів (22-23
жовтня 2020, м.
Херсон, Україна) –
Херсон : «ОЛДІ-
ПЛЮС», 2020. – С.
779-781 https://doc-10-0oappsviewer.googleusercontent.com/viewer/secure/pdf/tb5d4tfl2nue9isq2ndliaenm5aibpqh/ms753bsbv7g9g4ib9ae6et2pvscbdluu/1611837300000/gmail/13070651170327519068/ACFrOgApMXLJifzfgIAfewynuUX9ImouLxckXq5djM3ebJVScq_Vsod3nIpSoAKSn856olD6Z4Dt2rKoTMnSZ11HbaeckLv_YR8az_YoFdevDTCSkZiS8E6XlPPGIKc=?print=true&nonce=q8a7cjdoo01k&user=13070651170327519068&hash=mn62dv70ilo2b4sff33oi4bscsm9ef39 10.
Система
комплексного
управління сферою
поводження з
твердими відходами в
контексті
збалансованого
регіонального
розвитку. II
Міжнародної науково-
практичної
конференції
«Екологічні проблеми
навколишнього
середовища та
раціонального
природокористування
в контексті сталого

						розвитку» – 26 червня 2020, Полтава С. 18-22. https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-ekologiyizbalansovanogoprorydokorystuvannya-ta-zahystudovkilliya/zbirnyk2020cherven1-szhaty.pdf Виконання видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 18	
93673	Гльченко Алла Михайлівна	Доцент, Основне місце роботи	Обліку та фінансів	Диплом спеціаліста, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, рік закінчення: 2003, спеціальність: 010106 Дефектологія, Диплом кандидата наук ДК 042057, виданий 20.09.2007, Атестат доцента 12/ДЦ 022736, виданий 30.06.2009	23	ОК 3. Педагогіка вищої школи	Кандидат педагогічних наук, спеціальність 13.00.03 – корекційна педагогіка Доцент кафедри психології і педагогіки Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук. Вчене звання: доцент кафедри психології і педагогіки. Підвищення кваліфікації (стажування) 1. Національний університет біоресурсів і природокористування України, ННІ післядипломної освіти. Тема: «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності». Свідоцтво СС 00493706/009324-19 від 5.04.2019 р. (180 год./6 кредитів ЄКТС). 2. Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського. Тема: «Індивідуальна освітня траєкторія у сучасній школі». 12 березня 2020 р. Сертифікат №00578 від 12.03.2020 р. (7 год./0,23 кредитів ЄКТС). 3. Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського. Тема: «Праксеологічні виклики дистанційної освіти в умовах карантину». 10 квітня 2020 р. Сертифікат №00862 від 10.04.2020 р. (1,5 год./0,05 кредитів ЄКТС). 4. Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В.

Остроградського.
Тема: «Ефективні кейси педагогічної майстерності в умовах онлайн-освіти». 5 травня 2020 р. Сертифікат №02076 від 5.05.2020 р. (6 год./0,2 кредити ЄКТС). 5. ГО «РУХ Освіта». Тема: «Можливості сучасних технологій для реалізації нового змісту освіти» з 28 по 29 жовтня 2020 р. Сертифікат №55549564139 від 29.10.2020 р. (15 год/0,5 кредиту ЄКТС). (15 год/0,45 кредиту ЄКТС). 6. ГО «Фонд підтримки інформаційного забезпечення студентів». Тема: «Цифрові інструменти для дистанційної освіти». з 20 по 21 листопада 2020 р. Сертифікат №66855335177 від 21.11.2020 р. (15 год/0,5 кредиту ЄКТС). 7. Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського. Тема: «Психолого-педагогічні засади ефективної комунікації та організації культури педагогічних працівників». 26 листопада 2020 р. Сертифікат №05985 від 26.11.2020 р. (6 год./0,2 кредити ЄКТС). 8. ГО «Фонд підтримки інформаційного забезпечення студентів». Тема: «Інтерактивні сервіси миттєвого опитування: анкетування, тести, квести». з 16 по 17 січня 2021 р. Сертифікат №1278021671108 від 17.01.2021 р. (15 год/0,5 кредиту ЄКТС). 9. ГО «Платформа освіти». Тема: «Хмарні технології. Створення освітнього середовища». з 22 по 23 січня 2021 р. Сертифікат №127427932639 від 23.01.2021 р. (15 год/0,5 кредиту ЄКТС). Публікації (фахові видання) 1. Подлесна Г.В, Ільченко А.М. Шляхи

реалізації особистісно-орієнтованого підходу до навчання в процесі формування особистості здобувача вищої освіти.

Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії».

Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України в контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». №6. Кн. 2. Том I (79). К. : Гнозис, 2018. С. 389–400. 2.Льченко А.М., Подлесна Г.В. Особливості організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти в процесі вивчення соціально-гуманітарних дисциплін.

Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії».

Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України в контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». №6. Кн. 2. Том III (81). К. : Гнозис, 2018. С.184–194. 3. Льченко А.М., Подлесна Г.В. Організаційно-методичні засади підготовки майбутніх викладачів вищої школи до роботи в інклюзивному освітньому середовищі. Humanitarium. Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.); Ніжин (Чернігів. обл.) : Лисенко М.М., 2018. Том 43, Вип. 2 : Педагогіка. С.34–45. 4.Льченко А.М., Вовк М.О. Стан сформованості мотивації до навчання у здобувачів вищої освіти.

Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії».

Спеціальний тематичний випуск «Міжнародні челпанівські психолого-педагогічні читання». №2. Кн. 2. Том I (24). К. : Гнозис, 2019. С.219–226. 5.Льченко А.М.

						<p>Філософські засади становлення та розвитку гуманістичної парадигми освіти. Філософські обрії: наук.-теорет. журн. / Ін-т філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. К. ; Полтава. 2020. Вип. 43. С. 123-133. 6. Шейко С.В., Колодій О.С., Льченко А.М. Філософсько-теоретичні підстави концепції пожиттєвої освіти. Філософські обрії: наук.-теорет. журн. / Ін-т філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 44. К. ; Полтава. 2020. С. 133-143. Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії 1. 1. Льченко А.М., Шейко С.В. Вища освіта і Болонський процес: навчальний посібник. Полтава : РВ ПДАА, 2014. 316 с. 2. Шейко С.В., Колодій О.С., Льченко А.М. Глобалізація освіти: чи можливо втримати пам'ять і не втратити майбутнього (філософсько-економічний аспект). Актуальні питання сучасної економічної науки : колективна монографія. / за ред. Аранчій В.І., Дорогань-Писаренко Л.О. Полтава : РВВ ПДАА, 2018. С. 58–66. 3. Льченко А.М. Теоретичні аспекти комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти в сучасній науковій парадигмі. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : колективна монографія / за наук. ред. Н. Сизоненко. К. : Вид-во Ліра-К. 2020. С. 198–204. Виконання видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов: 2, 3, 10, 13, 15, 16, 17</p>
307847	Шаравара Тамара Олексіївна	Професор (0,5 ст.), Суміщення	Обліку та фінансів	Диплом магістра, Полтавський інститут економіки і права вищого навчального	23	<p>ОК 2. Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність</p> <p>Наукова активність: Член спеціалізованої вченої ради з історичних наук Д.17.051.01 у Запорізькому національному</p>

закладу
Відкритий
міжнародний
університет
розвитку
людини
"Україна", рік
закінчення:
2017,
спеціальність:
8.02030304
переклад,
Диплом
доктора наук
ДД 000909,
виданий
17.05.2012,
Диплом
кандидата наук
ДК 029027,
виданий
11.05.2005,
Атестат
доцента 12ДЦ
025941,
виданий
01.07.2011,
Атестат
професора АП
000629,
виданий
18.12.2018

університеті. Член спеціалізованої вченої ради з історичних наук К 27.053.02 у ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Редакційна діяльність
1. Член редакційної колегії електронного наукового фахового видання – міжвідомчого тематичного збірника «Історія науки і біографістика». (Засновник і видавець: Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН). 2. Член редакційної колегії Наукового збірника «Східноєвропейський історичний вісник». Збірник індексується в міжнародних базах даних: Web of Science (Emerging Sources Citation Index), "Index Copernicus" (ICV 2016 50.70; 2017 71.75), Cite Factor, Research Bible, Scientific Indexing Services, Journal Factor (JF) (Засновник і видавець: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка). 3. Член редакційної колегії фахового видання України «Історичні науки» (Засновник і видавець: Київський національний університет імені Тараса Шевченка – «Часопис української історії»). Стажування:
1. Вища школа міжнародних відносин і суспільної комунікації, м. Хелм, Польща. Тема: Інноваційні підходи викладання гуманітарних дисциплін. Сертифікат від 28.11.2016 р. 2. Університет бізнесу в Домброві Гурнічій. Тема: «Педагогічні інновації в методології викладання дисциплін гуманітарного циклу». Сертифікат від 16.11.2018 р. Наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до

наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection 1. Шаравара Т.О. На пошану колезі: до 100-річчя від дня народження закарпатського освітянина й ученого Андрія Ігната. Русин. № 4(50). Молдова. 2017. С. 207–215. [Scopus]. 2. Anatoliy Kotsur, Tamara Sharavara, Viktoriia Liulka. CAPTURED AND INTERNED UKRAINIANS IN ROMANIA, BULGARIA AND TURKEY (1918–1923): A COMPARATIVE ANALYSIS IN THE CONTEXT OF UNKNOWN DOCUMENTS OF 1921. ©2018 “Codrul Cosminului”, XXIV. 2018. No. 2. P. 359-376. [Scopus]. Румунія. 3. Шаравара Т., Коцур А., Сизоненко Н., Тагільцева Я. Психолінгвістичний аналіз структури асоціативного поля стимулу компетентність. Psycholinguistics. Психолінгвістика. Психолінгвістика: зб. наук. праць. Серія: Філологія. Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я.М. 2018. Вип. 24(2). 380 с. С. 340-358. [Web of Science]. 4. Tamara Sharavara, Svitlana Makarets. PROBLEMS OF AGRARIAN HISTORY OF THE CARPATHIAN REGION AT THE END OF THE XVIII – THE MIDDLE OF THE XIX CENTURY IN CONTEMPORARY UKRAINIAN HISTORIOGRAPHY. Східноєвропейський історичний вісник. 2019. № 10. URL: <http://eehb.dspu.edu.ua/issue/view/9334> [Web of Science]. Україна. 5. M. Yakymenko, T. Sharavara, S. Makarets, Y. Nikolaienko. The Problem of Labour Migration of Ukrainian Peasants and Burghers in the Internal Policy of Russian Empire in the Second Half of the Nineteenth – Early Twentieth Centuries. Український

історичний журнал.
(УІЖ). 2019. № 6. С.
142–154. [Web of
Science]. Україна. 6.
Sharavara T. Prykhodko
S. Model of the
totalitarian state in the
view of OUN's activities
(1920s-1930s) and
classical western
concepts of
totalitarianism:
comparative aspect.
Східноєвропейський
історичний вісник.
[Головний редактор В.
Льницький].
Дрогобич:
Видавничий дім
«Гельветика». 2019.
№ 13. С. 136–146. [Web
of Science]. Україна. 7.
Mandryk-Melnychuk
M., Kotsur A.,
Sharavara T. Historical
Interpretation of the
Past: The Way of
Mental Enslavement or
Liberation?
Український
історичний журнал
(УІЖ). 2020. № 2. С.
187–197. [Web of
Science]. Україна. 8.
Olena Borodenko,
Tamara Sharavara,
Karolina Walancik-
Ryba. Creative work of
the early Viennese
classics in historical
retrospective.
Східноєвропейський
історичний вісник.
[Головний редактор В.
Льницький].
Дрогобич:
Видавничий дім
«Гельветика». 2020.
Вип. 16. 268 с. С. 17–
27. [Web of Science].
Україна. 9. V. Aranchii,
M. Yakymenko, T.
Sharavara. Agronomic
Meetings as a Means of
Modernization of
Agriculture in Ukraine
in the Early Twentieth
Century (as Exemplified
in Poltava Region).
Український
історичний журнал
(УІЖ). 2020. № 6. С.
103–113. [Web of
Science]. Україна.
Наявність не менше
п'яти наукових
публікацій у наукових
виданнях, включених
до переліку наукових
фахових видань
України 1. Шаравара
Т.О. Освітні реформи в
Російській імперії
другої половини XIX–
початку XX століття:
історіографія.
Історична
пам'ять. Науковий
збірник. №32.
Полтава: АСМІ, 2015.
С.128–145. 2.

Sharavara T.O. Social innovations of local self-government on the territory of Ukraine at the end of the XIXth – beginning of the XXth centuries: historical aspect. Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences, IV(18), I.: 109. 2016. BUDAPEST. С. 19–24. [Copernicus]. 3. Шаравара Т., Макарець С. Закарпатське коріння ветеринарної науки Полтавщини: з нагоди 60-річчя до дня народження професора П.І. Локеса (1958–2016 рр.). Історія науки і біографістика. Електронне наукове фахове видання. Міжвідомчий тематичний збірник, 2018. URL:<http://inb.dnsgb.com.ua> 4. Sharavara T., Sharavara R. THE REFORMS OF HIGHER EDUCATION: HISTORICAL RETROSPECTION IN MODERN REFLECTION. Переяславський літопис: зб. наук. статей. Вип. 13. [ред. колегія: Коцур В. П. (голов. ред.) та ін.]. Переяслав-Хмельницький, 2018. 296 с. С. 53-63. 5. Sharavara T.O. MODERN HISTOROGRAPHY PERIODIZATION OF THE HOLODOMOR OF 1921–1923 IN UKRAINE. Наукові праці історичного факультету ЗНУ, 2019. № 53. [Copernicus]. Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії 1. Lyfar Alla, Sharavara Tamara. Economic innovation of local self-government on the territory of Ukraine in the late XIX – early XX centuries: historical perspective: /Transformation management of economica truralareas: collective monograph / edited by A. Brzozowska, A.V. Kalinichenko. Poltava: Poltava State Agrarian Academy, 2015. 267 p. P. 111-121. [Колективна монографія]. 2. Шаравара Т.О.

Випускники
Віленського
військового піхотного
училища у боротьбі за
українську
державність (1917–
1923 рр.). К. :
Видавництво Ліра-К,
2016. 244 с.
[монографія]. 3.
Шаравара Т.О.
Опозиційний рух
України у витоків
сучасної державності.
Місцева влада в
країнах
пострадянського
простору :
[колективна
монографія] / Кол.
авторів.; заг. Ред. д.
держ. упр. П.В.
Ворони, Т.О.
Шаравари. К. 2016.
528 с. С. 154–172. 4.
Sharavara T., Sharavara
R., Halich O. Economic
activities of self-
government bodies in
Ukraine: historical
retrospective review //
Markina I., Aranchiy V.,
Safonov Y. and others.
Management of the 21
st century: globalization
challenges:
[monograph] in edition
I. Markina. Pragua.
Nemoros s.r.o. 2018.
Czech Republic. 508 p.
P. 158–166. 5.
Шаравара Т.О. Лекція
10. «Західноукраїнські
землі у складі Австро-
Угорщини у другій
половині XIX ст.». Історія України. / За
ред. докт. іст. наук,
проф. А.П. Коцура.
Київ-Чернівці: Книги
– XXI, 2018. 756 с. С.
312–339. 6. Шаравара
Т.О. Інформаційний
пошук і робота з
бібліотечними
ресурсами:
Навчальний посібник
для аспірантів. К.:
Вид-во «Ліра-К»,
2018. 256 с. 7.
Sharavara T., Sharavara
R., Viktoriia Liulka.
Educational security in
the context of ensuring
national interests of
Ukraine //Markina I.,
Aranchiy V., Safonov Y.,
Zhylynska O. and other.
Security of the XXI
century: national and
geopolitical aspects:
[collective monograph]
in edition I. Markina.
Prague. Nemoros s.r.o.
2019. Czech Republic.
500 p. P. 389–396. 8.
Дедухо А., Шаравара
Т. Лінгвопрагматичні
особливості
перформативного
акту співчуття) на

матеріалі української мови. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : колективна монографія. За наук. редакцією Н. Сизоненко. К. : Видавництво Ліра-К, 2020. С. 27–33.

Наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій.

Участь у конференціях. 1. Шаравара Т.О. Застосування інтерактивних методів під час викладання дисципліни гуманітарного циклу. 46-а науково-методична конференція «Науковий та педагогічний професіоналізм викладачів ВНЗ як основа надання студентам якісних освітніх послуг». Полтава: ПДАА, 26 лютого 2015 р. 2. Шаравара Т.О. Культурно-історичний поступ України початку ХХ століття

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Соціально гуманітарні науки, економіка, право: нові виклики, практика інновацій». Полтава, 16 – 17 квітня 2015 р.: у 2 т. Т. 1. К.: Університет «України», 2015. 686 с. С. 376–379. 3. Шаравара Т.О. Збереження поетичного потенціалу епітетів при перекладних трансформаціях. Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інноваційні технології у контексті інноваційної підготовки фахівця». Полтава: ПолтНТУ, 2016. Режим доступу до збірн.: http://lib.pntu.edu.ua/module=ellib*nid*11361

4. Шаравара Т.О. Особливості формування фондів

						бібліотек Близького Сходу. Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. Полтава: ПолтНТУ, 2016. С. 157–160. 5. Шаравара Т.О. Особливості розвитку української культури із 1350-х – до 1650 років: чи мав місце занепад? Стратегія соціально – економічного розвитку України в умовах трансформації: аналіз помилок і пошук рішень. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 18 квітня 2017 р.). Виконання видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15
81867	Шейко Сергій Володимирович	Професор (0,7 ст.), Основне місце роботи	Обліку та фінансів	Диплом кандидата наук ФС 007964, виданий 24.06.1987, Атестат доцента ДЦ 046348, виданий 26.12.1991	38	ОК 5. Філософія науки Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, кафедра філософії. Посвідчення видане Полтавським національним педагогічним університетом імені В.Г. Короленка №64/01-60/31. 14.06.20 18 р. Scopus: Serhii Shejko, Ilona Yasnolob, Oleg Gorb, Olena Kalashnyk, Svitlana Pysarenko, Olena Mykhailova (2018). The formation of the efficient system of ecological enterprise. Journal of Environmental Management and Tourism. Volume IX, Issue 5 (29) Fall 2018. P. 46–54. [Scopus]. Фахові статті: Serhii Shejko, Olena Kolodii. Development of entrepreneurship in the context of civilizational dynamics. Humanities and Social Sciences. Publishing House of Rzeszow University of Technology. Poland. vol. XXV, 27 (1/2020). P. 77–85. Шейко С.В., Колодій О.С. Становлення концепції свободи волі людини у філософії історії П.

Чаадаєва. Філософські обрії: наук.-теорет. журн. Ін-т філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-ту імені В.Г. Короленка. Полтава. 2019. Вип. 41. С. 19–32. Шейко С.В., Колодій О.С. Соціально-філософський аналіз категорії «ризик» в умовах формування інформаційного простору. Філософські обрії: наук.-теорет. журн. Ін-т філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-ту імені В.Г. Короленка. Полтава. 2019. Вип. 42. С. 50–54. Шейко С.В., Колодій О.С. Особливості формування філософсько-освітянських ідей М.В. Гоголя (критично-порівняльний аналіз). Філософські обрії: Наук.-теорет. журн. Ін-т філософії Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 43. К.; Полтава, 2020. С. 113-122. Тези конференцій: Шейко С.В., Колодій О.С. «Соціально-філософський аналіз категорії «ризик» в умовах формування Інформаційного простору». Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Людина у світі інформаційних технологій: ціннісні пріоритети та перспективи» 10 – 11 жовтня 2019 року, м. Полтава: Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка: ПНПУ ім. В.Г. Короленка, 2019. С. 54–62. Шейко С.В., Колодій О.С. Проблема визначення категорії «ризик» (філософсько-Економічний аналіз). Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю: матеріали ІІ Міжнар. наук. – практ. конф., присвяченої 100-річчю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава,

						23 квітня 2020 р.) / за ред. Плаксієнка В. Я., Пилипенко К. А. Полтава: Видавництво ПП «Астрая», 2020. С. 255–258. Шейко С.В., Колодій О.С. Філософсько-політичні аспекти вирішення протиріччя. «влада – знання» в умовах трансформації громадянського суспільства в Україні. «Політичні трансформації сучасного суспільства»: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 15 квітня 2020 р.). Полтава: ПДАА, 2020. С. 113 – 118. Виконання видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов: 1,2,3,8,9,10,13,14,15	
47689	Тагільцева Яніна Михайлівна	Доцент, Основне місце роботи	Обліку та фінансів	Диплом магістра, Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, рік закінчення: 2002, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (англійська), Диплом кандидата наук ДК 053590, виданий 08.07.2009, Атестат доцента 12/ДЦ 041653, виданий 26.02.2015	20	ОК 1. Англійська мова для науковців	Присуджено науковий ступінь кандидата філологічних наук, вчене звання доцента кафедри іноземних мов та українознавства. Підвищення кваліфікації: Національний університет біоресурсів і природокористування України ННІ неперервної освіти і туризму, свідоцтво про підвищення кваліфікації (СС00493706/011383-20), тема «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності», 28.02.2020. Полтавський інститут економіки і права ВНЗ «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна». Довідка про підвищення кваліфікації № 6/38 від 03.04.2014 р. Національний університет біоресурсів і природокористування України ННУ післядипломної освіти. Свідоцтво про підвищення кваліфікації 12СПВ 076124 від 23.05.2014р. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.

Короленка.
Посвідчення про підвищення кваліфікації №07/01-52/32 від 24.12.2009 р.
Фахові статті:
Tahiltseva Ya., Nikolaienko Yu.
Analysis of compound adjectives in the context of the microsystem “person’s character”.
Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»: науковий журнал. Острог: Вид-во НаУОА, жовтень 2019. Вип. 7(75). С. 84–87.
Тагільцева Я. М. Особливості складних слів у англomовному економічному дискурсі. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»: збірник наукових праць. Вип. 64. Ч. 2. Острог, 2017. С. 144–146.
Tahiltseva Ya. M. Colour terms in crop production discourse of modern English. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»: збірник наукових праць. Вип. 60, Острог, 2016. С. 87–89. [Фахове видання України].
Тагільцева Я. М. Власні імена в аграрній терміносистемі сучасної англійської мови. Нова філологія. Збірник наукових праць. № 56. Запоріжжя: ЗНУ, 2013. С. 203 – 207. [Фахове видання України].
Тагільцева Я. М. Семантика кольоропозначень в англійській мові ділового спілкування. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»: збірник наукових праць. Вип. 39, Острог, 2013. С. 105–106. [Фахове видання України].
Стаття у Web of Science:
Шаравара Т., Коцур А., Сизоненко Н., Тагільцева Я.
Психолінгвістичний аналіз структури асоціативного поля

						<p>стимулу компетентність Psycholinguistics. Психолінгвістика. Психолінгвістика. Психолінгвістика: зб. наук. праць. Серія: Філологія. Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я. М. 2018. Вип. 24(2). С. 340–358. Колективна монографія: Тагільцева Я.М. Структурно-семантичні та граматичні особливості текстів англійської банерної реклами // Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика: колективна монографія / за наук. редакцією Н.Сизоненко. Київ. Видавництво Ліра-К. С.98 –101. Виконання видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов: 1, 2,3, 10, 11, 15.</p>
--	--	--	--	--	--	---

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<p><i>ПРН 21. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування з урахуванням імплементації екологічних імперативів у розвиток аграрного виробництва.</i></p>	☐	<p>ОК 4. Стратегія стійкого розвитку в глобальному середовищі</p>	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності За джерелом знань: Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда). Наочні методи (ілюстрування, демонстрування). Практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою). За логікою: Індуктивний. Узагальнення. Конкретизація. За мисленням: Проблемно-пошуковий. Евристичний. За ступенем керівництва: Методи самостійної роботи вдома (завдання самостійної роботи).</p>	<p>Методи усного контролю: усне опитування; обговорення теоретичних питань, доповіді. Методи письмового контролю: самостійна робота, письмове виконання практичних завдань.</p>
		<p>ОК 6. Агроекологія</p>	<p>Словесні методи: лекція, пояснення, бесіда, розповідь, самостійна</p>	<p>опитування теоретичних питань, реферат-презентація; виконання</p>

			<p>робота з навчальними посібниками, підручниками</p> <p>Наочні методи: ілюстрування, демонстрування</p> <p>Практичні методи: робота з навчально-методичною літературою, конспектування</p> <p>Методи самостійної роботи вдома проблемно-пошукові</p> <p>Робота під керівництвом викладача: розробка презентацій</p> <p>Методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу; створення ситуації новизни навчального матеріалу</p> <p>Методи усного контролю: індивідуальне та фронтальне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді.</p> <p>Бінарні методи: словесно-інформаційний; наочно-ілюстративні</p> <p>Комп'ютерні та мультимедійні методи: використання освітніх мультимедійних презентацій; дистанційне навчання Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment)</p>	завдань самостійної роботи
<p><i>ПРН 20. Застосовувати новітні підходи для розробки екологоорієнтованої моделі розвитку регіонального аграрного виробництва у контексті глобалізаційних процесів.</i></p>	☐	<p>ОК 4. Стратегія стійкого розвитку в глобальному середовищі</p>	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності</p> <p>За джерелом знань: Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда).</p> <p>Наочні методи (ілюстрування, демонстрування).</p> <p>Практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою).</p> <p>За логікою: Індуктивний. . Узагальнення. Конкретизація.</p> <p>За мисленням: . Проблемно-пошуковий. Евристичний.</p> <p>За ступенем керівництва: Методи самостійної роботи вдома (завдання самостійної роботи).</p>	<p>Методи усного контролю: усне опитування; обговорення теоретичних питань, доповіді. Методи письмового контролю: самостійна робота, письмове виконання практичних завдань</p>
		<p>ОК 6. Агроекологія</p>	<p>Словесні методи: лекція, пояснення, бесіда, розповідь, самостійна робота з навчальними посібниками, підручниками</p> <p>Наочні методи: ілюстрування, демонстрування</p> <p>Практичні методи: робота з навчально-методичною літературою, конспектування</p> <p>Методи самостійної роботи вдома проблемно-пошукові</p> <p>Робота під керівництвом викладача: розробка</p>	<p>опитування теоретичних питань, реферат-презентація; виконання завдань самостійної роботи</p>

			<p>презентацій</p> <p>Методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу; створення ситуації новизни навчального матеріалу</p> <p>Методи усного контролю: індивідуальне та фронтальне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді.</p> <p>Бінарні методи: словесно-інформаційний; наочно-ілюстративні</p> <p>Комп'ютерні та мультимедійні методи: використання освітніх мультимедійних презентацій; дистанційне навчання Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment)</p>	
<p><i>ПРН 19. Уміти формувати методичні підходи до оцінювання сталості агроєкосистем у регіоні та відбору інноваційно-інвестиційних проектів їх збалансування за оптимізаційними критеріями з урахуванням внутрішньорегіональних особливостей.</i></p>	☐	ОК 6. Агроєкологія	<p>Словесні методи: лекція, пояснення, бесіда, розповідь, самостійна робота з навчальними посібниками, підручниками</p> <p>Наочні методи: ілюстрування, демонстрування</p> <p>Практичні методи: робота з навчально-методичною літературою, конспектування</p> <p>Методи самостійної роботи вдома проблемно-пошукові</p> <p>Робота під керівництвом викладача: розробка презентацій</p> <p>Методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу; створення ситуації новизни навчального матеріалу</p> <p>Методи усного контролю: індивідуальне та фронтальне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді.</p> <p>Бінарні методи: словесно-інформаційний; наочно-ілюстративні</p> <p>Комп'ютерні та мультимедійні методи: використання освітніх мультимедійних презентацій; дистанційне навчання Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment)</p>	опитування теоретичних питань, реферат-презентація; виконання завдань самостійної роботи
<p><i>ПРН 18. Демонструвати міждисциплінарний підхід та цілісний світогляд у вирішенні наукових проблем, що передбачає глибоке знання передових концептуальних та методологічних основ фундаментальних</i></p>	☐	ОК 4. Стратегія стійкого розвитку в глобальному середовищі	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності</p> <p>За джерелом знань:</p> <p>Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда).</p> <p>Наочні методи (ілюстрування, демонстрування).</p> <p>Практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною</p>	Методи усного контролю: усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді. Методи письмового контролю: самостійна робота, письмове виконання практичних завдань

<p><i>та прикладних наук й дає можливість переосмислювати і поглиблювати аграрну науку в контексті біосферної парадигми розвитку суспільства.</i></p>			<p>літературою). За логікою: Індуктивний. Узагальнення. . Конкретизація. За мисленням: Проблемно-пошуковий. Евристичний. За ступенем керівництва: Методи самостійної роботи вдома (завдання самостійної роботи).</p>	
<p><i>ПРН 17. Розробляти оптимізаційні стратегії забезпечення екологічно безпечного функціонування агроекосистем з урахуванням пріоритетів регіональної політики.</i></p>	<p>☐</p>	<p>ОК 6. Агроєкологія</p>	<p>Словесні методи: лекція, пояснення, бесіда, розповідь, самостійна робота з навчальними посібниками, підручниками Наочні методи: ілюстрування, демонстрування Практичні методи: робота з навчально-методичною літературою, конспектування Методи самостійної роботи вдома проблемно-пошукові Робота під керівництвом викладача: розробка презентацій Методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу; створення ситуації новизни навчального матеріалу Методи усного контролю: індивідуальне та фронтальне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді. Бінарні методи: словесно-інформаційний; наочно-ілюстративні Комп'ютерні та мультимедійні методи: використання освітніх мультимедійних презентацій; дистанційне навчання Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment)</p>	<p>опитування теоретичних питань, реферат-презентація; виконання завдань самостійної роботи</p>

			обговорення теоретичних питань, доповіді. Бінарні методи: словесно-інформаційний; наочно-ілюстративні Комп'ютерні та мультимедійні методи: використання освітніх мультимедійних презентацій; дистанційне навчання Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment)	
<i>ПРН 16. Нести відповідальність за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень, мотивувати співробітників та рухатися до спільної мети.</i>	☐	ОК 8. Організація наукових досліджень в агрономії	Словесні методи (лекція, дискусія). Наочні методи (ілюстрування, демонстрування, спостереження). Практичні методи (практичні заняття, робота з навчально-методичною літературою: тезування, анотування, підготовка доповіді). Самостійна робота.	Дискусія на тему лекції, виконання завдань практичних занять, виконання завдань самостійної роботи
		ОК 2. Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність	методи організації і здійснення навчальної діяльності: - словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань); - наочні (ілюстрування); - практичні (робота з навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка реферату, тез, розробка конспектів лекційних і практичних занять); методи формування пізнавальних інтересів та інтерактивні методи (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії, життєві ситуації); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета), оперативний контроль; комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання.)	Виступи на семінарах; Виконання завдань самостійної роботи; Контрольна робота
<i>ПРН 15. Мати здатність діяти соціально свідомо і відповідально на основі етичних мотивів, приймати обґрунтовані рішення, саморозвиватися і самовдосконалюватися</i>	☐	ОК 1. Англійська мова для науковців	Словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань); наочні методи (демонстрування, ілюстрування); практичні (робота з навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка презентації, анотацій, виконання вправ); творчий (підготовка презентації); проблемно-пошуковий (виконання вправ, контрольної роботи,	Розв'язування тестів, контрольна робота, написання анотацій, захист презентації, екзамен.

			розв'язування тестів, підготовка презентації); інтерактивні методи (робота в команді, дискусії, ситуативні завдання); методи письмового контролю (розв'язування тестів, контрольна робота, написання анотацій, екзамен).	
		ОК 3. Педагогіка вищої школи	1) методи організації і здійснення навчальної діяльності: - словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань); - наочні (ілюстрування); - практичні (робота з навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка реферату, тез, розробка конспектів лекційних і практичних занять); 2) методи формування пізнавальних інтересів та інтерактивні методи (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії, життєві ситуації); 3) методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета), оперативний контроль; 4) комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій)	ведення конспекту; опитування, участь у дискусіях; виконання завдань самостійної роботи; виконання тестових завдань; підготовка реферату, доповіді з мультимедійною презентацією; екзамен
		ОК 5. Філософія науки	методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета), оперативний контроль; мультимедійні методи, дистанційне навчання.	ведення конспекту; опитування, участь у дискусіях; розв'язування тестів; виконання завдань самостійної роботи
		ОК 10. Педагогічна практика	Словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда); наочні методи (ілюстрування, демонстрування, спостереження); практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, джерелами інтернет); робота під керівництвом викладача (виконання письмової роботи: звіту з практики).	Методи усного контролю (обговорення теоретичних питань, доповідь, публічний захист звіту з практики); методи письмового контролю (написання звіту з практики).
ПРН 14. Вміння та навички працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus та	☐	ОК 2. Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність	методи організації і здійснення навчальної діяльності: - словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань); - наочні (ілюстрування); - практичні (робота з	Виступи на семінарах; Виконання завдань самостійної роботи; Контрольна робота

<p><i>ін., відслідковувати найновіші досягнення в аграрному виробництві та агрономії та знаходити наукові джерела, що мають відношення до сфери наукових інтересів здобувача. Знання, розуміння, вміння та навички використання правил цитування та посилання на використані джерела, правил оформлення бібліографічного списку.</i></p>			<p>навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка реферату, тез, розробка конспектів лекційних і практичних занять); методи формування пізнавальних інтересів та інтерактивні методи (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії, життєві ситуації); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета), оперативний контроль; комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).</p>	
<p><i>ПРН 13. Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел.</i></p>	☐	<p>ОК 7. Органічне землеробство</p>	<p>лекція, розповідь – пояснення; демонстрування; лабораторні роботи. дистанційне навчання. самостійна робота без контролю викладача.</p>	<p>опитування; виконання лабораторних робіт; самостійна робота</p>
<p><i>ПРН 11. Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.</i></p>	☐	<p>ОК 9. Стабільне рослинництво</p>	<p>лекція, розповідь – пояснення; демонстрування; лабораторні роботи. дистанційне навчання. самостійна робота без контролю викладача.</p>	<p>опитування; виконання лабораторних робіт; самостійна робота</p>
<p><i>ПРН 12. Професійно презентувати результати своїх досліджень на вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, семінарах, використовувати іноземну мову у науковій, освітній та інноваційній діяльності.</i></p>	☐	<p>ОК 1. Англійська мова для науковців</p>	<p>Словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань); наочні методи (демонстрування, ілюстрування); практичні (робота з навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка презентації, анотацій, виконання вправ); творчий (підготовка презентації); проблемно-пошуковий (виконання вправ, контрольної роботи, розв'язування тестів, підготовка презентації); інтерактивні методи (робота в команді, дискусії, ситуативні завдання); методи письмового контролю (розв'язування тестів, контрольна робота, написання анотацій, екзамен).</p>	<p>Розв'язування тестів, контрольна робота, написання анотацій, захист презентації, екзамен.</p>

<p><i>ПРН 10. Проявляти вміння спілкуватися державною та іноземною мовами в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю у відповідній галузі наукової та/або професійної діяльності.</i></p>	☐	<p>ОК 10. Педагогічна практика</p>	<p>Словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда); наочні методи (ілюстрування, демонстрування, спостереження); практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, джерелами інтернет); робота під керівництвом викладача (виконання письмової роботи: звіту з практики).</p>	<p>Методи усного контролю (обговорення теоретичних питань, доповідь, публічний захист звіту з практики); методи письмового контролю (написання звіту з практики).</p>
		<p>ОК 5. Філософія науки</p>	<p>робота з навчально-методичною літературою аналітичний, порівняння, узагальнення, виокремлення основного; методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу, навчальні дискусії</p>	<p>підготовка реферативних доповідей з мультимедійними презентаціями; ведення конспекту; опитування, участь у дискусіях;</p>
		<p>ОК 1. Англійська мова для науковців</p>	<p>Словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань); наочні методи (дemonstrування, ілюстрування); практичні (робота з навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка презентації, анотацій, виконання вправ); творчий (підготовка презентації); проблемно-пошуковий (виконання вправ, контрольної роботи, розв'язування тестів, підготовка презентації); інтерактивні методи (робота в команді, дискусії, ситуативні завдання); методи письмового контролю (розв'язування тестів, контрольна робота, написання анотацій, екзамен).</p>	<p>Розв'язування тестів, контрольна робота, написання анотацій, захист презентації, екзамен</p>
		<p>ОК 3. Педагогіка вищої школи</p>	<p>методи організації і здійснення навчальної діяльності: - словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань; - наочні (ілюстрування); - практичні (робота з навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка реферату, тез, розробка конспектів лекційних і практичних занять); методи формування пізнавальних інтересів та інтерактивні методи (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії, життєві ситуації); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета),</p>	<p>ведення конспекту; опитування, участь у дискусіях; виконання завдань самостійної роботи; виконання тестових завдань; підготовка реферату, доповіді з мультимедійною презентацією; екзамен</p>

			оперативний контроль; комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій,	
<i>ПРН 6. Ініціювати, організувати та проводити комплексні дослідження у науково-дослідницькій та інноваційній діяльності.</i>	☐	ОК 8. Організація наукових досліджень в агрономії	Словесні методи (лекція, дискусія). Наочні методи (ілюстрування, демонстрування, спостереження). Практичні методи (практичні заняття, робота з навчально-методичною літературою: тезування, анотування, підготовка доповіді). Самостійна робота.	Дискусія на тему лекції, виконання завдань практичних занять, виконання завдань самостійної роботи
		ОК 9. Стабільне рослинництво	лекція, розповідь – пояснення; демонстрування; лабораторні роботи. дистанційне навчання. самостійна робота без контролю викладача	опитування; виконання лабораторних робіт; самостійна робота
		ОК 7. Органічне землеробство	лекція, розповідь – пояснення; демонстрування; лабораторні роботи. дистанційне навчання. самостійна робота без контролю викладача.	опитування; виконання лабораторних робіт; самостійна робота
<i>ПРН 8. Аналізувати наукові праці, виявляючи дискусійні та малодосліджені питання, здійснювати моніторинг наукових джерел інформації стосовно проблеми, яка досліджується встановлювати їх інформаційну цінність шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами</i>	☐	ОК 1. Англійська мова для науковців	Словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань); наочні методи (дemonстрування, ілюстрування); практичні (робота з навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка презентації, анотацій, виконання вправ); творчий (підготовка презентації); проблемно-пошуковий (виконання вправ, контрольної роботи, розв'язування тестів, підготовка презентації); інтерактивні методи (робота в команді, дискусії, ситуативні завдання); методи письмового контролю (розв'язування тестів, контрольна робота, написання анотацій, екзамен).	Розв'язування тестів, контрольна робота, написання анотацій, захист презентації, екзамен.
		ОК 2. Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність	методи організації і здійснення навчальної діяльності: - словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань); - наочні (ілюстрування); - практичні (робота з навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка реферату, тез, розробка конспектів лекційних і практичних занять); методи формування пізнавальних інтересів та	Виступи на семінарах; Виконання завдань самостійної роботи; Контрольна робота

			інтерактивні методи (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії, життєві ситуації); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета), оперативний контроль; комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання.)	
		ОК 9. Стабільне рослинництво	лекція, розповідь – пояснення; демонстрування; лабораторні роботи. дистанційне навчання. самостійна робота без контролю викладача	опитування; виконання лабораторних робіт; самостійна робота
<i>ПРН 7. Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які мають розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень у сфері агрономії.</i>	☐	ОК 8. Організація наукових досліджень в агрономії	Словесні методи (лекція, дискусія). Наочні методи (ілюстрування, демонстрування, спостереження). Практичні методи (практичні заняття, робота з навчально-методичною літературою: тезування, анотування, підготовка доповіді). Самостійна робота.	Дискусія на тему лекції, виконання завдань практичних занять, виконання завдань самостійної роботи
<i>ПРН 5. Уміти проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових наукових положень та ідей.</i>	☐	ОК 5. Філософія науки	лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань; ілюстрування;	ведення конспекту; опитування, участь у дискусіях; розв'язування тестів; виконання завдань самостійної роботи;
<i>ПРН 4. Знати принципи організації, форми здійснення освітньо-наукового процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання.</i>	☐	ОК 3. Педагогіка вищої школи	методи організації і здійснення навчальної діяльності: - словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань); - наочні (ілюстрування); - практичні (робота з навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка реферату, тез, розробка конспектів лекційних і практичних занять); методи формування пізнавальних інтересів та інтерактивні методи (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії, життєві ситуації); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета), оперативний контроль; комп'ютерні, мультимедійні	ведення конспекту; опитування, участь у дискусіях; виконання завдань самостійної роботи; виконання тестових завдань; підготовка реферату, доповіді з мультимедійною презентацією; екзамен

			методи (використання мультимедійних презентацій),	
		ОК 10. Педагогічна практика	Словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда); наочні методи (ілюстрування, демонстрування, спостереження); практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, джерелами інтернет); робота під керівництвом викладача (виконання письмової роботи: звіту з практики).	Методи усного контролю (обговорення теоретичних питань, доповідь, публічний захист звіту з практики); методи письмового контролю (написання звіту з практики).
<i>ПРН 3. Знати процедуру встановлення інформаційної цінності та якості літературних і фондових джерел.</i>	☐	ОК 2. Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність	методи організації і здійснення навчальної діяльності: - словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань); - наочні (ілюстрування); - практичні (робота з навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка реферату, тез, розробка конспектів лекційних і практичних занять); методи формування пізнавальних інтересів та інтерактивні методи (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії, життєві ситуації); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета), оперативний контроль; комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання.)	Виступи на семінарах; Виконання завдань самостійної роботи; Контрольна робота
		ОК 8. Організація наукових досліджень в агрономії	Словесні методи (лекція, дискусія). Наочні методи (ілюстрування, демонстрування, спостереження). Практичні методи (практичні заняття, робота з навчально-методичною літературою: тезування, анотування, підготовка доповіді). Самостійна робота.	Дискусія на тему лекції, виконання завдань практичних занять, виконання завдань самостійної роботи
<i>ПРН 2. Мати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, знання праць провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні праці у галузі дослідження, формулювати мету власного</i>	☐	ОК 7. Органічне землеробство	лекція, розповідь– пояснення; демонстрування; лабораторні роботи. дистанційне навчання. самостійна робота без контролю викладача.	опитування; виконання лабораторних робіт; самостійна робота
		ОК 9. Стабільне рослинництво	лекція, розповідь– пояснення; демонстрування; лабораторні роботи. дистанційне навчання. самостійна робота без	опитування; виконання лабораторних робіт; самостійна робота

наукового дослідження як складову загально-цивілізаційного процесу.			контролю викладача.	
<i>ПРН 1. Володіти сучасними передовими концептуальними та методологічними знаннями при виконанні науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань.</i>	☐	ОК 8. Організація наукових досліджень в агрономії	Словесні методи (лекція, дискусія). Наочні методи (ілюстрування, демонстрування, спостереження). Практичні методи (практичні заняття, робота з навчально-методичною літературою: тезування, анотування, підготовка доповіді). Самостійна робота.	Дискусія на тему лекції, виконання завдань практичних занять, виконання завдань самостійної роботи
<i>ПРН 9. Проводити професійну інтерпретацію отриманих матеріалів на основі сучасного програмного забезпечення з використанням існуючих теоретичних моделей, створювати власні об'єкт-теорії.</i>	☐	ОК 2. Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність	методи організації і здійснення навчальної діяльності: - словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань); - наочні (ілюстрування); - практичні (робота з навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка реферату, тез, розробка конспектів лекційних і практичних занять); методи формування пізнавальних інтересів та інтерактивні методи (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії, життєві ситуації); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета), оперативний контроль; комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання.)	Виступи на семінарах; Виконання завдань самостійної роботи; Контрольна робота